

SHÉPA

The Tibetan Oral Tradition in Choné

COMPILED AND TRANSLATED BY BENDI TSO,
MARNYI GYATSO, NALJOR TSERING AND MARK TURIN
FROM NARRATIONS AND DOCUMENTS BY MEMBERS OF
THE CHONÉ TIBETAN COMMUNITY

<https://www.openbookpublishers.com>

© 2023 Bendi Tso, Marnyi Gyatso, Naljor Tsering, Mark Turin acting as Trustees for
Members of the Choné Tibetan Community

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International license (CC BY 4.0). This license allows you to share, copy, distribute and transmit the text; to adapt the text and to make commercial use of the text providing attribution is made to the authors (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work). Attribution should include the following information:

Bendi Tso, Marnyi Gyatso, Naljor Tsering, Mark Turin and Members of the
Choné Tibetan Community, *Shépa: The Tibetan Oral Tradition in Choné*. Cambridge, UK:
Open Book Publishers, 2023, <https://doi.org/10.11647/OBP.0312>

Further details about CC BY licenses are available at
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

All external links were active at the time of publication unless otherwise stated and have
been archived via the Internet Archive Wayback Machine at
<https://archive.org/web>

Any updated digital material and resources associated with this volume will be available
at <https://doi.org/10.11647/OBP.0312#resources>

Every effort has been made to identify and contact copyright holders and any omission
or error will be corrected if notification is made to the publisher.

World Oral Literature Series, vol. 11 | ISSN: 2050-7933 (Print); 2054-362X (Online)

ISBN Paperback: 978-1-80064-800-5

ISBN Hardback: 978-1-80064-801-2

ISBN Digital (PDF): 978-1-80064-802-9

DOI: 10.11647/OBP.0312

Cover image by Bendi Tso, Choné, China (2019)

Cover design by Katy Saunders

Zhanglu and Tsalu

འད་ལུ་དང་ཚ་ལུ། 送亲辞和迎亲辞

Zhanglu and Tsalu

Zhang (*zhang*) and *tsa* (*tsha*), when paired reciprocally and translated literally, are the kinship terms for maternal uncle and nephew. Along with their more restrictive meanings of ‘maternal uncle’ and ‘nephew’, matrilineal cross-cousin marriage and exogamous patrilineages in Tibetan society ensure that *zhang* and *tsa* have additional and extended definitions as ‘wife-giver’ and ‘wife-taker’ in the system of generalised social exchange. This contrasts with the marriage practice among some Tibeto-Burman ethnocultural groups, in which cross-cousin marriage is still taboo.

Zhang and *tsa* are also used in other contexts, but their kinship connotation overshadows all other usages and extensions of meaning. For example, *zhang* is used as a prefix in the compound *zhang blon*, meaning ‘minister’ in Old Tibetan sources. Such usage may be influenced by the earlier restrictive usage of *zhang* to identify maternal relatives of the emperor who took on official positions. Additionally, *zhang tsa* is used to describe the political relationship between the Tibetan Empire and the Tang Empire, which was characterised by the marriages between two Chinese princesses and two Tibetan kings in 641 A.D. and 710 A.D. respectively. On the east and west face of the ‘Tang-Tibet Treaty Inscription’ located outside of Jokhang Monastery in Lhasa—established between the Tibetan king Tritsuk Detsen (802–838) and the Tang emperor Li Heng (李恒 795–824) in A.D. 823 after border negotiations—Tibet and China were referred to as *dbon zhang*, or ‘nephew’ (in honorific form) and ‘maternal uncle’ respectively. In

a similar vein, Chinese discourse adopts *sheng jiu guan xi* (甥舅关系), meaning the relationship between a nephew and his maternal uncle, to address the Sino-Tibetan political connection. The term 'maternal uncle-nephew states' (*sheng jiu guo* 甥舅国) was often used in Tang-Tibetan diplomatic communications in the late eighth century.

The importance of *zhang*, the maternal uncle, is demonstrated in both texts and proverbs in Tibetan society. For instance, the Bon text *Dividing the Wealth between the Brother and the Sister* describes that the gods are invoked by the goddess and her brother when she is about to leave the home on her wedding day. The brother invokes five gods except the maternal uncle god (*zhang lha*), who seems to be invoked by the sister. There are numerous Tibetan proverbs about *zhang*. In Choné, the saying that 'once a maternal uncle, nine-generation's maternal uncle as well' speaks to the long-lasting importance and involvement of *zhang* in *tsa*'s family affairs.

Similar to other Tibetan areas, *zhangpo* (*zhang po*) in Choné refers to a maternal uncle, which contrasts with a paternal uncle, *akhu* (*a khu*) or *abo* (*a bo*). *Tsabo* (*tsha bo*) is used to address both an uncle-in-law and brother-in-law. Nevertheless, when it comes to marriage-related practices, both *zhang* and *tsa* have broader meanings and are used in a more general sense. For example, the matchmaker is addressed as 'maternal uncle matchmaker' or 'uncle-in-law matchmaker'. This does not mean that the matchmaker is one's actual maternal uncle or uncle-in-law, but rather that the matchmaker is of the same generation as one's parents and might be related by blood or by marriage. On the wedding day, the meaning of *tsa* becomes more inclusive. It refers not only to the groom, but also to his companions—particularly the best man—who assist him to overcome all the challenges set by the bride's side, including speaking for him and requesting the arrow from the bride's father, given that the groom should follow the protocol of remaining silent, unseated, and unfed in the bride's house. In a similar vein, *zhang* also widens in meaning. It refers to the people—all of whom are male besides two bridesmaids—who escort the bride to the groom's house. The number of *zhang* in the escorting team varies by village, from twenty to seventy or more.

'Tsalu' and 'Zhanglu' are performed on the wedding day. The former is performed at the bride's house when the groom and his companions

come to take the bride. In contrast, the latter is performed when the *zhang* escorts the bride to the groom's house. Both sections emphasise the challenging aspects of taking and receiving a bride in order to show the joy of forming new kinship relations despite all those difficulties. They also highlight entertaining aspects of the wedding ceremony. Together with 'Lönpo Garchen', 'Chémar', and 'Da', these sections of Shépa occupy a crucial role in completing the wedding ceremony in Choné.

Endnotes

- 1 Paul K. Benedict, 'Tibetan and Chinese Kinship Terms', *Harvard Journal of Asiatic Studies*, 6.3–4 (1942), 313–37 (p. 337).
- 2 On the exogamous patrilineage and the notion of bone (*rus pa*) in Tibetan society, see for example Benedict, 'Tibetan and Chinese Kinship Terms', p. 328; Nancy Levine, 'The Theory of Rü: Kinship, Descent and Status in a Tibetan Society', in *Asian Highland Societies in Anthropological Perspective*, ed. by Christoph von Fürer-Haimendorf (New Delhi: Sterling Publishers, 1981), pp. 52–78.
- 3 Claude Lévi-Strauss, *The Elementary Structures of Kinship* (Boston: Beacon Press, 1969), pp. 371–75.
- 4 Mark Turin, 'Thangmi Kinship Terminology in Comparative Perspective', *Trends in Linguistics Studies and Monographs*, 149 (2004), 101–39 (pp. 103–04).
- 5 Brandon Dotson, 'A Note on ŽAN: Maternal Relatives of the Tibetan Royal Line and Marriage into the Royal Family', *Journal Asiatique*, 292.1–2 (2004), 75–99 (p. 82).
- 6 For a complete Tibetan transcription and English translation of the Treaty, see Hugh E. Richardson, 'The Sino-Tibetan Treaty Inscription of A.D. 821/823 at Lhasa', *The Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland*, 2 (1978), 137–62 (pp. 140–54).
- 7 Xu Liu, *Jiutangshu* (Beijing: Zhonghua shuju, 1975), j196.b, 5245–46.
- 8 Samten Gyaltsen Karmay, *The Arrow and The Spindle*, 3 vols (Kathmandu: Mandala Book Point, 1997–2014), I (1997), p. 149.

འད་སྤྱོད་ཆ་སྤྱོད་

འད་དང་ཆ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྤྱོད་འདི་ནི་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་མི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེ་ཆ་ན་གྱི་ཐ་སྤྱོད་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་འད་པོ་དང་ཆ་བོའི་དོན་ཅམ་ལ་འཇུག་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་མ་ཆེན་གྱི་མིང་སྲིད་བར་དང་།¹ ཡ་ཆེན་གྱི་སྲིད་མོའི་བྱ་ལ་གཉེན་འཇུགས་² གྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། འད་ཆ་ནི་བག་མ་སྦྱེལ་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་ཕྱིར། སྤྱི་ཚོགས་མི་ཚོས་ངོས་གྱི་མཆོན་དོན་ཞིག་ཀྱང་གྲུབ་ཡོད་པ་རེད།³ ཡིན་ནའང་། བོད་ཀྱི་སྤྱང་ཚུལ་དེ་ནི་བོད་འབར་སྐད་ཁོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་ཏུ་མ་ཆེན་གྱི་མིང་སྲིད་བར་དུ་གཉེན་འཇུགས་པར་འཛུལ་པའི་ལུགས་སྟེལ་དང་ཡོངས་སུ་མི་མཐུན་པ་ཞིག་རེད།⁴

དེའི་ཕྱིར་འད་ཆ་ཞེས་པར་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་མི་ཚོས་ངོས་གྱི་གོ་དོན་ནི་ཉེ་ཆ་ན་གྱི་མཆོན་དོན་ཅམ་ལས་ཡོངས་སུ་བཀལ་ཡོད་པ་ལ་དཔེར་ན། བོད་བཅན་པོའི་སྐབས་སུ་འད་སྤོན་ཞེས་པ་ནི་ཆེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐ་སྤྱོད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་ཚུལ་ལ་བརྟག་ན། འད་ཞེས་སྤྱར་དུ་སྤྱར་དོན་ཡང་བཅན་པོའི་མ་འད་རྣམས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་ཆེན་པོ་བཞེས་སྤོང་བའི་དབང་གིས་རིམ་གྱིས་བྱུར་ཆགས་པ་དང་།⁵ གཞན་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༧༩༩་དང་༡༨༠༥། བཅན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱ་ཕྱིར་བྱ་གནས་ཀོང་ཨོ་གཉིས་ནང་ལེན་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཡིན། འད་ཆ་ནི་བོད་རྒྱལ་བར་གྱི་ཆབ་སྲིད་འབྲེལ་ལམ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྤྱོད་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ད་སྔར་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཛུན་དུ་བཅུགས་ཡོད་པའི་དབོན་འད་མོལ་བའི་དོར་ཡི་གེ་སྟེ། སྤྱར་བྱུལ་བཅན་པོ་ཁྱི་གཙུག་ལྷེ་བཅན་(༡༠༢-༡༣༤)དང་ཐང་གི་གོང་མ་ཡི་ཤེང་(李恒 ༡༢༥-༡༢༩)གི་རིང་ལ། སྤྱི་ལོ་༡༣༥༡་བཅུགས་པ་དེའི་ངོས་སུ་ཡང་། བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་མཆོན་བྱེད་དུ་དབོན་འད་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱོད་བཀོལ་ཡོད་ཅིང་།⁶ དེ་ནས་བརྒྱུད་རྒྱ་ཡིག་གི་ཡིག་ཆང་ཁག་ཏུ་དབོན་འད་ཞེས་པ་ནི་བོད་རྒྱལ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྤྱོད་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་རབས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་ནས་བརྒྱུད་བོད་རྒྱལ་བར་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་ཡིག་ཁག་ཏུ་འད་དེ་བཞེན་དུ་སྤྱོད་བཞེན་ཡོད་པ་རེད།⁷

དེའད་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་མི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱར་བཅོས་དང་གཏམ་དཔེ་ལས་འད་པོ་ནི་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟེལ་ཡོད་པ་དང་། བོན་གྱི་གཉེན་སྦྱིག་ཆོ་ག་མིང་སྲིད་དཔལ་བགོས་ཞེས་པ་ལས། གཉེན་སྦྱིག་གི་ཉིན་མོར་མིང་སྲིད་གཉིས་ནས་འགོ་བའི་ལྷ་ལྷ་རྣམས་གདན་འདྲེན་ཞུ་དུས། འད་ལྷ་ནི་སྲིད་མོས་ཞུས་ཀྱང་། གཞན་རྣམས་ནི་མིང་པོས་ཞུས་པ་དང་།⁸ དེ་བཞེན་དུ་བྱིམ་ཆང་གང་རུང་ཞིག་ལ་འད་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་དཔེ་ནི་བཟང་གིས་མི་ལངས་ལ། ཅོ་ནེ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་དུ་འད་འད་མི་རབས་དྲག་ཡི་འད་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས།

ཅོ་ནེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འད་པོ་ནི་མ་ཡུམ་གྱི་མིང་པོ་ལ་ཞུ་ཞིང་། ཡ་སྤྱོད་ལ་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་བོ་ཞེས་བོད་ཁམས་ཡོངས་དང་མཐུན། དེ་བཞེན་དུ་ཆོ་བོ་ཞེས་པ་ཨ་ནེ་དང་ཨ་ཅེ་ཡི་མག་པ་རྣམས་ལ་ཆེད་དུ་འབོད། འད་ཆ་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱོད་འདི་ནི་གཉེན་སྟེལ་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་སྤྱང་ཚུལ་ཁག་ཏུ་རྒྱུན་འབྱམས་སུ་སོང་ཡོད་པ་ལ་དཔེར་ན། གཉའ་བོ་བར་པ་ལ་མ་འད་བར་པ་དང་ཆོ་བར་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱོད་ཀྱང་བྱུང་ཡོད་ལ། དེའི་སྐབས་སུ་གཉའ་བོ་བར་པ་ནི་འད་པོ་འམ་ཆོ་བོ་ལ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་ངོས་པ་མེད་དེ། མག་པའི་པ་མ་དང་གཉེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་དང་ན་ཆོད་མཉམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིར། གཉའ་བོར་བཀུག་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་རེད། ཡང་གཉེན་

送亲辞和迎亲辞

“尚”(ཁང་།)与“擦”(ཆ།)成对出现,是指代舅舅与外甥的亲属名词。除了严格意义上的“舅舅”与“外甥”,藏族社会中母方的表兄妹通婚(舅表婚)¹和父方的异姓通婚²(族外婚姻)使舅舅与外甥在广义社会交换的系统中有“嫁女者”与“娶亲者”这一衍生的意义。³这与一些藏缅族群中可能存在的姑表婚禁忌形成鲜明对比。⁴

舅舅与外甥这两个词也被用于其他范畴,但其表示亲属的涵义影响了所有这类衍生的用法及意义。例如,“尚”作为“外戚”(ཁང་ལྗོན།)一词的前置定语,在古藏语史料中意为“大臣”。这种用法可能受早期使用“尚”来指代身居官位的皇帝的母方亲属。⁵此外,“尚擦”常被用于描述吐蕃与大唐之间的政治关系。此关系以公元641年和710年两位汉地公主与吐蕃赞普的联姻为特点。拉萨大昭寺外,由赞普赤祖德赞(802-838)和唐王李恒(795-824)在823年协商边界后所修的“唐蕃会盟碑”的东西两面,吐蕃与大唐分别被称作甥(敬称)与舅。⁶同样,中文讨论中常用“甥舅关系”来表明汉藏之间特殊的政治关系。在八世纪后期,唐朝与吐蕃的外交交往中也经常使用“甥舅国”一词。⁷

藏族社会的典籍和谚语都强调舅舅的重要性。例如,苯教典籍《兄妹分家》描写了在婚礼当天,离开的女神和她兄长召唤的神灵。兄长召唤了除了舅神(ཁང་ཕྱ།)以外的五位神灵。舅神似乎是留给其妹妹召唤的。⁸此外,藏族关于舅舅的谚语不可计数。卓尼的老话“一做舅舅九辈子”足见舅舅在外甥家庭事务中经久不衰的影响力和重要性。

与藏区其他地方一样,“尚欧”(ཁང་ལོ།)在卓尼指舅舅。它与叔叔,“阿古”(ཨ་ཁུ།)或“阿乌”(ཨ་ལོ།)相对应。“擦噢”(ཆ་ལོ།)常用于称呼姑父和姐夫。然而,“尚”与“擦”在涉及婚姻相关的习俗时有更宽泛的含义和使用范围。例如,媒人会被称作“阿舅媒人”(ཁང་པོ་བར་པ།)或“姑父媒人”(ཆ་པོ་བར་པ།)。这并非意味着媒人是某人真正的舅舅或姑父,而是指媒人与某人的父母同辈并且有可能有血亲或姻亲关系。在婚礼当天,“擦”的意思也更加宽泛。它不仅指新郎,也能指他的同伴们,尤其是伴郎,因为伴郎在婚礼当天负责帮助新郎从新娘父亲那里请箭,而新郎则需遵循在新娘家不言、不坐、不食的礼仪。同理,“尚”的含义也会更加宽泛。它指除了两位伴娘以外,所有护送新娘到新郎家的男子。护送队伍中“尚”的数量因村而异,从二十位到七十位甚至更多。

“送亲辞”与“迎亲辞”会在婚礼时上演。前者在“尚”送新娘到新郎家时演唱,后者在新郎与同伴来新娘家娶亲时表演。这两篇强调了送亲与迎亲的挑战,用以展示不论多少困难,结成秦晋的喜悦。同时,它们也突显了婚礼庆典的娱乐性。这两篇与“大臣噶尔东赞”、“切玛”以及“箭”在卓尼婚礼仪式中扮演着非常重要的角色。

尾注

- 1 Paul K. Benedict, 'Tibetan and Chinese Kinship Terms', *Harvard Journal of Asiatic Studies*, 6.3-4 (1942), 313-37 (p. 337).
- 2 有关藏族社会中父系族外婚与骨头的概念, 例见Benedict, 'Tibetan and Chinese Kinship Terms', p. 328; Nancy Levine, 'The Theory of Rü: Kinship, Descent and Status in a Tibetan Society', in *Asian Highland Societies in Anthropological Perspective*, ed. by Christoph von Fürer-Haimendorf (New Delhi: Sterling Publishers, 1981), pp. 52-78.
- 3 Claude Lévi-Strauss, *The Elementary Structures of Kinship* (Boston: Beacon Press, 1969), pp. 371-75.
- 4 Mark Turin, 'Thangmi Kinship Terminology in Comparative Perspective', *Trends in Linguistics Studies and Monographs*, 149 (2004), 101-39 (pp. 103-04).
- 5 Brandon Dotson, 'A Note on ŽAN: Maternal Relatives of the Tibetan Royal Line and Marriage into the Royal Family', *Journal Asiatique*, 292.1-2 (2004), 75-99 (p. 82).
- 6 对于此盟约之藏文转写与英文翻译, 见Hugh E. Richardson, 'The Sino-Tibetan Treaty Inscription of A.D. 821/823 at Lhasa', *The Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland*, 2 (1978), 137-62 (pp. 140-54)。
- 7 刘昉,《旧唐书》(北京:中华书局, 1975), j196.b, 5245-46。
- 8 Samten Gyaltsen Karmay, *The Arrow and The Spindle*, 3 vols (Kathmandu: Mandala Book Point, 1997-2014), I (1997), p. 149.

ཞང་ལྷུ།
Zhanglu

送亲辞

ཁྱི།

问

Question:

ཞང་ན་ནིང་སླེབ་པ་ག་རུ་བསླེབས།¹

去岁舅至何处耶

Where did maternal uncle [you] arrive last year?

ཁ་རྩང་གཤར་བ་ག་རུ་བཤར།²

昨日舅至何处耶

Where did maternal uncle pass by yesterday?

ད་རེས་འབབ་པ་ག་རུ་བབས།³

今朝舅至何处耶

Where is maternal uncle present today?

སླུ་དལ་བྱར་ཤོག་དང་བྲེལ་བ་མེད།

歌徐陈之莫匆促

Please sing the song slowly, there is no hurry.

ལན།

答

Answer:

ཞང་ན་ནིང་སླེབ་པ་སླིང་ལ་བསླེབས།⁴

去岁舅至岭国也

Last year, maternal uncle [I] arrived in the Kingdom of Ling.

ཞང་ཁ་རྩང་གཤར་བ་རྟོར་ལ་བཤར།⁵

昨日舅至霍尔也

Yesterday, maternal uncle passed by Hor.

¹ MT, ZG: ཞང་ན་ནིང་སླེབ་པ་ག་རུ་བསླེབས།

² MT, ZG: ཁ་རྩང་གཤར་བ་ག་རུ་བཤར།

³ MT, ZG: ད་རེས་འབབ་པ་ག་རུ་བབས།

⁴ MT, ZG: ཞང་ན་ནིང་སླེབ་པ་སླིང་ལ་བསླེབས།

⁵ MT, ZG: ཞང་ཁ་རྩང་གཤར་བ་རྟོར་ལ་བཤར།

ཞང་ད་རེས་འབབ་པ་རྒྱན་ལ་བབས།⁶

今朝舅至婚礼也

Today, maternal uncle is present at the wedding ceremony.

ཟུ་དེ་ཡི་ལན་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན།

如是答复彼歌矣

This is the response to the song.

དྲི།

问

Question:

ཞང་ན་ནིང་སླེབ་པ་སླིང་ལ་བསླེབས།⁷

去岁舅至岭国兮

Maternal uncle arrived in the Kingdom of Ling last year.

སླིང་དེ་ཡི་སླིང་སྐད་ཅི་ཞིག་རེད།⁸

何为岭国之辞耶

What is the lingua franca of the Ling Kingdom?

ཞང་ཁ་རྩང་གཤར་བ་རྟོར་ལ་བཤར།⁹

昨日舅至霍尔兮

Maternal uncle passed by Hor yesterday.

རྟོར་དེ་ཡི་རྟོར་སྐད་ཅི་ཞིག་རེད།¹⁰

何为霍尔之辞耶

What is the lingua franca of Hor?

ཞང་ད་རེས་འབབ་པ་རྒྱན་ལ་བབས།¹¹

今朝舅至婚礼兮

Maternal uncle is present at the wedding ceremony today.

རྒྱན་འདི་ཡི་རྒྱན་སྐད་ཅི་ཞིག་རེད།¹²

何为婚礼之辞耶

What is the lingua franca of today's ceremony?

⁶ MT, ZG: ཞང་ད་རེས་འབབ་པ་རྒྱན་ལ་བབས།

⁷ MT, ZG: ཞང་ན་ནིང་སླེབ་པ་སླིང་ལ་བསླེབས།

⁸ MT, ZG: སླིང་དེ་ཡི་སླིང་སྐད་ཅི་ཞིག་རེད།

⁹ MT, ZG: ཞང་ཁ་རྩང་གཤར་བ་རྟོར་ལ་བཤར།

¹⁰ MT, ZG: རྟོར་དེ་ཡི་རྟོར་སྐད་ཅི་ཞིག་རེད།

¹¹ MT, ZG: ཞང་ད་རེས་འབབ་པ་རྒྱན་ལ་བབས།

¹² MT, ZG: རྒྱན་འདི་ཡི་རྒྱན་སྐད་ཅི་ཞིག་རེད།

ལན།

答

Answer:

ཁྱིང་དེ་ན་ཁྱིང་སྐད་ས་ལ་ལ།¹³

岭国之辞赛马也

The lingua franca of the Kingdom Ling is *sa-la-la* [horse racing].ཧོར་དེ་ན་ཧོར་སྐད་མདའ་ར་ར།¹⁴

霍尔之辞射箭也

The lingua franca of Hor is *da-ra-ra* [arrow shooting].བྱ་འདི་ན་སྐད་དྲ་ད།¹⁵

婚礼之辞花儿也

The lingua franca of the wedding ceremony is *da-da-da* [song singing].

དྲི།

问

Question:

ཞང་རྟ་བརྒྱགས་ན་འདུར་བརྒྱགས།¹⁶

舅骑马或步行耶

Did maternal uncle [arrive] by horse or on foot?

ཞང་མདའ་བྲངས་ན་མདའ་འཕངས།¹⁷

舅射箭或持箭耶

Did maternal uncle [arrive] carrying the arrow or shooting the arrow?

ཞང་ཆང་འབྲུང་ན་སྐད་ལེན།¹⁸

咏花儿或饮酒耶

Does maternal uncle [arrive] to drink wine or sing a song?

སྐད་ལ་མོ་ལོངས་དང་རྗེས་ན་ཡོད།

有歌相继徐徐咏

Sing it slowly, and more songs will follow.

¹³ MT: ཁྱིང་དེ་ཡི་ཁྱིང་སྐད་རྟ་བརྒྱག་རེད། ZG: ཁྱིང་དེ་ན་ཁྱིང་སྐད་ས་ལ་ལ།¹⁴ MT: ཧོར་དེ་ཡི་ཧོར་སྐད་མདའ་འཕེན་རེད། ZG: ཧོར་དེ་ན་ཧོར་སྐད་མདའ་ར་ར།¹⁵ MT: བྱ་འདི་ཡི་སྐད་སྐད་ལེན་རེད། ZG: བྱ་འདི་ན་སྐད་དྲ་ད།¹⁶ MT, ZG: ཞང་རྟ་བརྒྱགས་ན་འདུར་བརྒྱགས།¹⁷ MT, ZG: ཞང་མདའ་བྲངས་ན་མདའ་འཕངས།¹⁸ MT, ZG: ཞང་ཆང་འབྲུང་ན་སྐད་ལེན།

ལན།

答

Answer:

ངས་འདུར་བརྒྱགས་མེད་དང་རྟ་བརྒྱགས།¹⁹

吾骑马非步行也

I came here on horseback rather than on foot.

ངས་མདའ་བླངས་མེད་དང་མདའ་འཕངས།²⁰

吾射箭非持箭也

I came here shooting the arrow rather than carrying the arrow.

ངས་ཆང་འབྲུང་མིན་དང་སྤྲུལ་ལེན།²¹

咏花儿非饮酒也

I come here to sing songs rather than drink wine.

སྤྲུལ་དེ་ཡི་ལན་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན།

如是答复彼歌矣

This is the response to the song.

དྲི།

问

Question:

མགོ་རིལ་རྩོག་པོ་ཅི་ལ་བཞག་²²

头下所枕者何耶

What propped up your head [last night]?¹གཟུགས་གཞི་ཡན་ལག་ཅི་ལ་བཞག་²³

身下所铺者何耶

On what did you rest your body?

རྒྱུ་པ་སེན་མོ་ཅི་ལ་བཞག་²⁴

足下所垫者何耶

What cushioned your feet?

སྤྲུལ་དུར་ཤོག་དང་བྲེལ་བ་མེད།

歌徐陈之莫匆促

Please sing the song slowly, there is no hurry.

¹⁹ MT, ZG: ངས་འདུར་བརྒྱགས་མེད་དང་རྟ་བརྒྱགས།²⁰ MT, ZG: ངས་མདའ་བླངས་མེད་དང་མདའ་འཕངས།²¹ MT, ZG: ངས་ཆང་འབྲུང་མིན་དང་སྤྲུལ་ལེན།²² MT, ZG: མགོ་རིལ་རྩོག་པོ་ཅི་ལ་བཞག་²³ MT, ZG: གཟུགས་གཞི་ཡན་ལག་ཅི་ལ་བཞག་²⁴ MT, ZG: རྒྱུ་པ་སེན་མོ་ཅི་ལ་བཞག་

ལན།

答

Answer:

མགོ་རིལ་དོག་པོ་སྤྲས་ལ་བཞག²⁵

头下所枕为枕头

My head was propped up with a pillow.

གཟུགས་གཞི་ཡན་ལག་གདན་ལ་བཞག²⁶

身下所铺为毛毡

My body rested on a felt mat.

རྒྱ་པ་སེན་མོ་ཞི་ལ་བཞག²⁷

足下所垫为竹席

My feet were cushioned by a bamboo mat.

སྤྱེད་ཡི་ལན་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན།

如是答复彼歌矣

This is the response to the song.

དྲི།

问

Question:

ཞང་སྤྲས་ལ་བང་རིམ་ཅི་འདྲ་ཡོད།²⁸

舅之枕有几层耶

How many layers are there in maternal uncle's pillow?

ཞང་གདན་ལ་སྤྱ་གངས་ཅི་འདྲ་ཡོད།²⁹

舅之毡有毛几何

How many hairs are there in maternal uncle's felt mat?

ཞང་ཞི་དེར་བསྐྱེལ་ཁ་ཅི་འདྲ་ཡོད།³⁰

舅之席有竹几编

How many intersecting strips are there in maternal uncle's bamboo mat?

²⁵ MT, ZG: མགོ་རིལ་དོག་པོ་སྤྲས་ལ་བཞག²⁶ MT, ZG: གཟུགས་གཞི་ཡན་ལག་གདན་ལ་བཞག²⁷ MT, ZG: རྒྱ་པ་སེན་མོ་ཞི་ལ་བཞག²⁸ MT, ZG: ཞང་སྤྲས་ལ་བང་རིམ་ཅི་འདྲ་ཡོད།²⁹ MT, ZG: ཞང་གདན་ལ་སྤྱ་གངས་ཅི་འདྲ་ཡོད།³⁰ MT, ZG: ཞང་ཞི་དེར་བསྐྱེལ་ཁ་ཅི་འདྲ་ཡོད།

ལན།

答

Answer:

ཞང་ཕྱས་ལ་བང་རིམ་གསུམ་ཡོད།³¹

舅之枕有三层也

The layers of the pillow are three.

གདན་ལ་སྐྱ་གངས་གངས་མེད་ཡོད།³²

舅之毡有毛无数

The hairs of the felt mat are uncountable.

ཞི་ཅི་བསྐྱོལ་ཁ་གསུམ་གསུམ་ཡོད།³³

舅之席有竹三编

The bamboo mat is woven together by three horizontal strips and three vertical strips.

དྲི།

问

Question:

དང་པོ་ཚར་དེ་ཅི་ཞིག་ཚར།³⁴

首先所觉者何耶

What did you sense first [this morning]?

བར་བ་ཚར་དེ་ཅི་ཞིག་ཚར།³⁵

复次所觉者何耶

What did you sense next?

མཐའ་མ་ཚར་དེ་ཅི་ཞིག་ཚར།³⁶

再次所觉者何耶

What did you sense last?

ཁྱེད་ལྟན་རིང་མ་འགོར་ལན་རེ་ཤོག།

尔作答之莫迟误

Please answer my questions without further ado.

³¹ MT, ZG: ཞང་ཕྱས་ལ་བང་རིམ་གསུམ་ཡོད།³² MT, ZG: གདན་ལ་སྐྱ་གངས་གངས་མེད་ཡོད།³³ MT, ZG: ཞི་ཅི་བསྐྱོལ་ཁ་གསུམ་གསུམ་ཡོད།³⁴ ZG: དང་པོ་ཚར་དེ་ཅི་ཞིག་ཚར།³⁵ ZG: བར་བ་ཚར་དེ་ཅི་ཞིག་ཚར།³⁶ ZG: མཐའ་མ་ཚར་དེ་ཅི་ཞིག་ཚར།

ལན།

答

Answer:

དེ་ལ་ལན་ཞིག་རྒྱག་རྒྱུ་ན།

应答所问者如是

To give an answer to that,

དང་པོ་ཚར་དེ་རྩལ་གྱིས་ཚར།³⁷

首先所觉呼气也

First, I exhaled.

བར་བ་ཚར་དེ་སེམས་གྱིས་ཚར།³⁸

复次所觉心神也

Next, I pondered.

མཐའ་མ་ཚར་དེ་མིག་གིས་ཚར།³⁹

再次所觉眼睛也

Last, my eyes opened.

དྲི།

问

Question:

ཞང་ཁོག་སྟོད་དགེ་བ་ཅི་ཞིག་རེད།⁴⁰

舅起上身何状耶

What did it look like when maternal uncle raised his upper body [when getting up]?

ཁོག་སྟོད་དགེ་བ་ཅི་ཞིག་རེད།⁴¹

舅起下身何状耶

What did it look like when maternal uncle raised his lower body?

ཁོག་སྟེད་དགེ་བ་ཅི་ཞིག་རེད།⁴²

舅起腰身何状耶

What did it look like when maternal uncle raised his waist?

³⁷ ZG: དང་པོ་ཚར་དེ་རྩལ་གྱིས་ཚར།³⁸ ZG: བར་བ་ཚར་དེ་སེམས་གྱིས་ཚར།³⁹ ZG: མཐའ་མ་ཚར་དེ་མིག་གིས་ཚར།⁴⁰ MT, ZG: ཞང་ཁོག་སྟོད་དགེ་བ་ཅི་ཞིག་རེད།⁴¹ MT, ZG: ཁོག་སྟོད་དགེ་བ་ཅི་ཞིག་རེད།⁴² MT, ZG: ཁོག་སྟེད་དགེ་བ་ཅི་ཞིག་རེད།

ལན།

答

Answer:

ཁོག་སྟོད་དགེ་བ་སྟག་དགེ་རེད།⁴³

舅起上身如虎也

Maternal uncle raised his upper body like a tiger.

ཁོག་སྟོད་དགེ་བ་གཟིག་དགེ་རེད།⁴⁴

舅起下身如豹也

Maternal uncle raised his lower body like a leopard.

ཁོག་སྟོད་དགེ་བ་འབྲོང་དགེ་རེད།⁴⁵

舅起腰身如野犛

Maternal uncle raised his waist like a wild yak.

དྲི།

问

Question:

ལག་གཡས་པས་ཕུ་རུང་གྱོན་དུས་དེར།⁴⁶

时穿袍之右袖兮

When pulling on your right sleeve,

ཞང་བྱེད་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམས།⁴⁷

舅汝心中何所思

What did you think of it?

ལག་གཡོན་པས་ཕུ་རུང་གྱོན་དུས་དེར།⁴⁸

时穿袍之左袖兮

When pulling on your left sleeve,

ཞང་བྱེད་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམས།⁴⁹

舅汝心中何所思

What did you think of it?

⁴³ MT, ZG: ཁོག་སྟོད་དགེ་བ་སྟག་དགེ་རེད།⁴⁴ MT, ZG: ཁོག་སྟོད་དགེ་བ་གཟིག་དགེ་རེད།⁴⁵ MT, ZG: ཁོག་སྟོད་དགེ་བ་འབྲོང་དགེ་རེད།⁴⁶ MT, ZG: ལག་གཡས་པས་ཕུ་རུང་གྱོན་དུས་དེར།⁴⁷ MT, ZG: ཞང་བྱེད་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམས།⁴⁸ MT, ZG: ལག་གཡོན་པས་ཕུ་རུང་གྱོན་དུས་དེར།⁴⁹ MT, ZG: ཞང་བྱེད་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམས།

སྒྲི་རགས་དགིས་གསུམ་དགི་དུས་དེར།⁵⁰

When tying the belt around your waist,

时缠腰带腰间兮

ཞང་བྱེད་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམས།⁵¹

What did you think of it?

舅汝心中何所思

སླུ་དལ་མོ་ཡོངས་དང་རྗེས་ན་ཡོད།

Sing it slowly, and more songs will follow.

有歌相继徐徐咏

ལན།

Answer:

答

ལག་གཡས་པས་ཕུ་རུང་བྱོན་དུས་དེར།⁵²

Pulling on the right sleeve,

时穿袍之右袖兮

ཞང་ངས་སེམས་ལ་བཟང་མོ་བསམས།⁵³

I found this to be wonderful.

吾心所思其喜人

ལག་གཡོན་པས་ཕུ་རུང་བྱོན་དུས་དེར།⁵⁴

Pulling on the left sleeve,

时穿袍之左袖兮

ཞང་ངས་སེམས་ལ་བདེ་མོ་བསམས།⁵⁵

I found this to be comfortable.

吾心所思其舒适

སྒྲི་རགས་དགིས་གསུམ་དགི་དུས་དེར།⁵⁶

Tying the belt around my waist,

时缠腰带腰间兮

⁵⁰ MT, ZG: སྒྲི་རགས་དགིས་གསུམ་དགི་དུས་དེར།

⁵¹ MT, ZG: ཞང་བྱེད་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམས།

⁵² MT, ZG: ལག་གཡས་པས་ཕུ་རུང་བྱོན་དུས་དེར།

⁵³ MT: གོས་དེ་ལྟས་ལ་འགྲིག་ན་བསམས། ཞང་ངས་སེམས་ལ་བྱ་མོ་བསམས། ZG: ཞང་ངས་སེམས་ལ་བཟང་མོ་བསམས།

⁵⁴ MT, ZG: ལག་གཡོན་པས་ཕུ་རུང་བྱོན་དུས་དེར།

⁵⁵ MT: ལྷ་དེ་གཞུགས་ལ་མཛོས་ན་བསམས། ཞང་ངས་སེམས་ལ་མཛོས་མོ་བསམས། ZG: ཞང་ངས་སེམས་ལ་བདེ་མོ་བསམས།

⁵⁶ MT, ZG: སྒྲི་རགས་དགིས་གསུམ་དགི་དུས་དེར།

ཞང་ངས་སེམས་ལ་ཡག་མོ་བསམས།⁵⁷

I found this to be gorgeous.

吾心所思其俊俏

སྤྱད་ཡི་ལན་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན།

This is the response to the song.

如是答复彼歌矣

དྲི།

Question:

问

ཞང་མགོ་ཡི་རྒྱན་ཆ་སྤྱ་གསུམ་ཤོད།⁵⁸

Please tell of maternal uncle's three head ornaments.

释舅之三头饰兮

སྤྱ་གསུམ་པོའི་མིང་དེ་ད་གཅིག་ཤོད།⁵⁹

Please name them one by one.

此时释其各个名

སྤྱ་དལ་བྱར་ཤོག་དང་བེལ་བ་མེད།

Please sing the song slowly, there is no hurry.

歌徐陈之莫匆促

ལན།

Answer:

答

ཞང་མགོ་ཡི་རྒྱན་ཆ་རྩམ་གསུམ་དེ།⁶⁰

Maternal uncle's three head ornaments are as follows:

舅之三种头饰兮

ཕ་མོ་གཏིང་རིང་རྒྱན་གཅིག་རེད།⁶¹

The fox fur hat is the first one.

一者狐皮之帽也

⁵⁷ MT, ZG: ཞང་ངས་སེམས་ལ་ཡག་མོ་བསམས།

⁵⁸ MT, ZG: ཞང་མགོ་ཡི་རྒྱན་ཆ་སྤྱ་གསུམ་ཤོད།

⁵⁹ MT, ZG: སྤྱ་གསུམ་པོའི་མིང་དེ་ད་གཅིག་ཤོད།

⁶⁰ MT, ZG: ཞང་མགོ་ཡི་རྒྱན་ཆ་རྩམ་གསུམ་དེ།

⁶¹ MT, ZG: ཕ་མོ་གཏིང་རིང་རྒྱན་གཅིག་རེད།

གོས་ཆེན་རིམ་རྒྱ་གཉིས་རེད།⁶²

The brocade [the hat's outer fabric] is the second one.

二者锦缎镶边也

སྒོལ་ལུང་སིལ་སྒྱུད་རྒྱ་གསུམ་རེད།⁶³

The tassels [at the back of the hat] is the third one.

三者赤色飘带也

ཞང་མགོ་ཡི་རྒྱ་ཆ་ནམ་གསུམ་རེད།⁶⁴

These are maternal uncle's three head ornaments.

舅头饰三者如是

སླུ་དེ་ཡི་ལན་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན།

This is the response to the song.

如是答复彼歌矣

དྲི།

Question:

问

ཞང་སྐེ་ཡི་རྒྱ་ཆ་ནམ་གསུམ་ཤོད།⁶⁵

Please narrate maternal uncle's three neck ornaments.

释舅之三颈饰兮

སྒྲ་གསུམ་པོའི་མིང་དེ་ད་གཅིག་ཤོད།⁶⁶

Please name them one by one.

此时释其各个名

ལན།

Answer:

答

ཞང་སྐེ་ཡི་རྒྱ་ཆ་ནམ་གསུམ་དེ།⁶⁷

Maternal uncle's three neck ornaments are as follows:

舅之三种颈饰兮

⁶² MT, ZG: གོས་ཆེན་རིམ་རྒྱ་གཉིས་རེད།

⁶³ MT, ZG: སྒོལ་ལུང་སིལ་སྒྱུད་རྒྱ་གསུམ་རེད།

⁶⁴ MT, ZG: ཞང་མགོ་ཡི་རྒྱ་ཆ་ནམ་གསུམ་རེད།

⁶⁵ MT, ZG: ཞང་སྐེ་ཡི་རྒྱ་ཆ་ནམ་གསུམ་ཤོད།

⁶⁶ MT, ZG: སྒྲ་གསུམ་པོའི་མིང་དེ་ད་གཅིག་ཤོད།

⁶⁷ MT, ZG: ཞང་སྐེ་ཡི་རྒྱ་ཆ་ནམ་གསུམ་དེ།

ཟངས་མའི་གཏུ་རྒྱ་གཅིག་རེད།⁶⁸

一者嘎乌铜盒也

The copper amulet box is the first one.

བ་སོའི་ཕྱང་བ་རྒྱ་གཉིས་རེད།⁶⁹

二者象牙佛珠也

The ivory rosary is the second one.

སླ་མའི་སྤང་ཐག་རྒྱ་གསུམ་རེད།⁷⁰

三者喇嘛护身绳

The protective cord blessed by the lama is the third one.

འད་སླེ་ཡི་རྒྱ་ཆ་རྣམ་གསུམ་ཡིན།⁷¹

舅颈饰三者如是

These are maternal uncle's three neck ornaments.

དྲི།

问

Question:

འད་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་རྣམ་གསུམ་ཤོད།⁷²

释舅之三服饰兮

Please tell of maternal uncle's three body ornaments.

སླ་གསུམ་པོའི་མིང་དེ་ད་གཅིག་ཤོད།⁷³

此时释其各个名

Please name them one by one.

ལན།

答

Answer:

འད་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་རྣམ་གསུམ་དེ།⁷⁴

舅身之三服饰兮

Maternal uncle's three body ornaments are as follows:

⁶⁸ MT, ZG: ཟངས་མའི་གཏུ་རྒྱ་གཅིག་རེད།

⁶⁹ MT, ZG: བ་སོའི་ཕྱང་བ་རྒྱ་གཉིས་རེད།

⁷⁰ MT, ZG: སླ་མའི་སྤང་ཐག་རྒྱ་གསུམ་རེད།

⁷¹ MT, ZG: འད་སླེ་ཡི་རྒྱ་ཆ་རྣམ་གསུམ་ཡིན།

⁷² MT, ZG: འད་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་རྣམ་གསུམ་ཤོད།

⁷³ MT, ZG: སླ་གསུམ་པོའི་མིང་དེ་ད་གཅིག་ཤོད།

⁷⁴ MT, ZG: འད་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་རྣམ་གསུམ་དེ།

ཕུག་ཆེན་ཐུལ་ལུ་རྒྱན་གཅིག་རེད།⁷⁵

一者上等氍毹袍

The fine woolen clothes are the first one.

གོས་ཆེན་རི་མོ་རྒྱན་གཉིས་རེད།⁷⁶

二者亮纹绸绮衣

The gorgeous brocade [which serves as trim for the collar and cuffs] is the second one.

ཁྱ་སྐམ་ལྷགས་པ་རྒྱན་གསུམ་རེད།⁷⁷

三者水獭皮镶边

The otter pelts [which serve as a trim for the hem] are the third one.

ཞང་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་རྣམ་གསུམ་ཡིན།⁷⁸

舅身三服饰如是

These are maternal uncle's three body ornaments.

དྲི།

问

Question:

ཞང་སྐད་པའི་རྒྱན་ཆ་རྣམ་གསུམ་ཤོད།⁷⁹

释舅腰佩三器兮

Please tell of maternal uncle's three waist ornaments.

སྒྲ་གསུམ་པོའི་མིང་དེ་ད་གཅིག་ཤོད།⁸⁰

此时释其各个名

Please name them one by one.

སྒྲ་དལ་བྱར་ཤོག་དང་བྲེལ་བ་མེད།

歌徐陈之莫匆促

Please sing the song slowly, there is no hurry.

⁷⁵ MT, ZG: ཕུག་ཆེན་ཐུལ་ལུ་རྒྱན་གཅིག་རེད།

⁷⁶ MT, ZG: གོས་ཆེན་རི་མོ་རྒྱན་གཉིས་རེད།

⁷⁷ MT, ZG: ཁྱ་སྐམ་ལྷགས་པ་རྒྱན་གསུམ་རེད།

⁷⁸ MT, ZG: ཞང་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་རྣམ་གསུམ་ཡིན།

⁷⁹ MT, ZG: ཞང་སྐད་པའི་རྒྱན་ཆ་རྣམ་གསུམ་ཤོད།

⁸⁰ MT, ZG: སྒྲ་གསུམ་པོའི་མིང་དེ་ད་གཅིག་ཤོད།

ལན།

答

Answer:

འད་སྒྲེད་པའི་རྒྱན་ཆ་ནམ་གསུམ་དེ།⁸¹

舅腰所佩三器兮

Maternal uncle's three waist ornaments are as follows:

དུལ་གྱི་ཆབ་མ་རྒྱན་གཅིག་རེ།⁸²

一者银制腰带也

The silver belt is the first one.

བྱ་ཅུའི་སྒོ་གི་རྒྱན་གཉིས་རེ།⁸³

二者珊瑚饰刀也

The knife inlaid with coral is the second one.

མེ་ཆ་སྒོ་བྱར་རྒྱན་གསུམ་རེ།⁸⁴

三者是为火镰也

The flint is the third one.

འད་སྒྲེད་པའི་རྒྱན་ཆ་ནམ་གསུམ་ཡིན།⁸⁵

舅腰佩三器如是

There are maternal uncle's three waist ornaments.

དྲི།

问

Question:

འད་རྒྱུ་གི་རྒྱན་ཆ་ནམ་གསུམ་ཤོད།⁸⁶

释舅足穿三物兮

Please tell of maternal uncle's three foot ornaments.

སྒྲ་གསུམ་པོའི་མིང་དེ་དག་གཅིག་ཤོད།⁸⁷

此时释其各个名

Please name them one by one.

⁸¹ MT, ZG: འད་སྒྲེད་པའི་རྒྱན་ཆ་ནམ་གསུམ་དེ།⁸² MT: དུལ་གྱི་ཆབ་མ་རྒྱན་གཅིག་རེ། ZG: སྒྲེ་རགས་འབས་སྒྲ་རྒྱན་གཅིག་རེ།⁸³ MT, ZG: བྱ་ཅུའི་སྒོ་གི་རྒྱན་གཉིས་རེ།⁸⁴ MT, ZG: མེ་ཆ་སྒོ་བྱར་རྒྱན་གསུམ་རེ།⁸⁵ MT, ZG: འད་སྒྲེད་པའི་རྒྱན་ཆ་ནམ་གསུམ་ཡིན།⁸⁶ MT, ZG: འད་རྒྱུ་གི་རྒྱན་ཆ་ནམ་གསུམ་ཤོད།⁸⁷ MT, ZG: སྒྲ་གསུམ་པོའི་མིང་དེ་དག་གཅིག་ཤོད།

ལན།

答

Answer:

ཞང་ཀང་གི་རྒྱ་ཆ་ནམ་གསུམ་དེ།⁸⁸

舅足所穿三物兮

Maternal uncle's three foot ornaments are as follows:

རྟ་ཅི་ཨོག་ར་རྒྱ་གཅིག་རེད།⁸⁹

一者是为皮靴也

The leather vamp is the first one.

ཕུག་གི་དགྲིལ་གདོང་རྒྱ་གཉིས་རེད།⁹⁰

二者氍毹靴筒也

The woolen upper part of the boot is the second one.

སྤྱེད་ཀྱི་ལྷ་མ་སྒོག་རྒྱ་གསུམ་རེད།⁹¹

三者牛皮鞋带也

The cattle-hide boot strap is the third one.

ཞང་ཀང་གི་རྒྱ་ཆ་སྒྲ་གསུམ་ཡིན།⁹²

舅足穿三物如是

These are maternal uncle's three foot ornaments.

དྲི།

问

Question:

རྟ་དམར་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད།⁹³

赤马一百零八匹

Among the 108 reddish-brown horses,

ཞང་ཁྱེད་ཀྱི་བཙན་རྟ་ག་རུ་ཡོད།⁹⁴

舅汝之赞马何处

Where is your *tsen* horse?²⁸⁸ MT, ZG: ཞང་ཀང་གི་རྒྱ་ཆ་ནམ་གསུམ་དེ།⁸⁹ MT, ZG: རྟ་ཅི་ཨོག་ར་རྒྱ་གཅིག་རེད།⁹⁰ MT, ZG: ཕུག་གི་དགྲིལ་གདོང་རྒྱ་གཉིས་རེད།⁹¹ MT: སྤྱེད་ཀྱི་ལྷ་མ་སྒོག་རྒྱ་གསུམ་རེད། ZG: རི་བོང་ལྷ་ཡི་ལྷ་མ་སྒོག་གསུམ།⁹² MT, ZG: ཞང་ཀང་གི་རྒྱ་ཆ་སྒྲ་གསུམ་ཡིན།⁹³ MT: རྟ་ཁང་གཅིག་གི་གོང་བ་ན། ZG: རྟ་དམར་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད།⁹⁴ MT: ཞང་གི་བཙན་རྟ་ག་རུ་ཡོད། ZG: ཞང་ཁྱེད་ཀྱི་བཙན་རྟ་ག་རུ་ཡོད།

རྟ་དྭྭར་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད།⁹⁵

Among the 108 white horses,

白马一百零八匹

ཞང་ཁྱེད་གྱི་ཆེབས་རྟ་ག་རུ་ཡོད།⁹⁶

Where is your mount?

舅汝之乘马何处

རྟ་ཐོན་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད།⁹⁷

Among the 108 bluish horses,

青马一百零八匹

ཞང་ཁྱེད་གྱི་ཁལ་རྟ་ག་རུ་ཡོད།⁹⁸

Where is your pack horse?

舅汝之馱马何处

ལྷུ་དལ་བྱར་ཤོག་དང་བྲེལ་བ་མེད།

Please sing the song slowly, there is no hurry.

歌徐陈之莫匆促

ལན།

Answer:

答

རྟ་དམར་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད།⁹⁹

Among the 108 reddish-brown horses,

赤马一百零八匹

བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅེས་མ་གཏམ་པར།¹⁰⁰

Laying these numbers aside,

勿言一百零八也

ཟངས་ལྷར་དམར་བའི་རྟ་གཅིག་ཡོད།¹⁰¹

The horse which is as red as copper,

如红铜之赤马兮

⁹⁵ MT: རྟ་ཁང་གཅིག་གི་བར་མ་ན། ZG: རྟ་དྭྭར་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད།

⁹⁶ MT: ཞང་གི་ཆེབས་རྟ་ག་རུ་སྤང། ZG: ཞང་ཁྱེད་གྱི་ཆེབས་རྟ་ག་རུ་ཡོད།

⁹⁷ MT: རྟ་ཁང་གཅིག་གི་སྤང་མ་ན། ZG: རྟ་ཐོན་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད།

⁹⁸ MT: ཞང་གི་ཁལ་རྟ་ག་རུ་སྤང། ZG: ཞང་ཁྱེད་གྱི་ཁལ་རྟ་ག་རུ་ཡོད།

⁹⁹ MT: རྟ་ཁང་གཅིག་གི་གོང་བ་ན། རྟ་དམར་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད། ZG: རྟ་དམར་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད།

¹⁰⁰ ZG: བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅེས་མ་གཏམ་པར།

¹⁰¹ MT: ལྷུ་ག་གོམ་ལག་འཛོམས་པའི་རྟ་གཅིག་ཡོད། ZG: ཟངས་ལྷར་དམར་བའི་རྟ་གཅིག་ཡོད།

ཞང་ངའི་བཙན་རྟ་དེ་རུ་ཡོད།¹⁰²

Is my *tsen* horse.

舅吾之赞马是也

རྟ་དཀར་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད།¹⁰³

Among the 108 white horses,

白马一百零八匹

བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅེས་མ་གཏམ་པར།¹⁰⁴

Laying these numbers aside,

勿言一百零八也

བྱང་ལྷར་དཀར་བའི་རྟ་གཅིག་ཡོད།¹⁰⁵

The horse which is as white as a conch shell,

若白螺之白马兮

ཞང་ངའི་ཆེབས་རྟ་དེ་རུ་ཡོད།¹⁰⁶

Is my mount.

舅吾之乘马是也

རྟ་ཚེན་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད།¹⁰⁷

Among the 108 bluish horses,

青马一百零八匹

བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅེས་མ་གཏམ་པར།¹⁰⁸

Laying these numbers aside,

勿言一百零八也

གཡུ་ལྷར་ཚེན་བའི་རྟ་གཅིག་ཡོད།¹⁰⁹

The horse which is as blue as turquoise,

若松石之青马兮

ཞང་ངའི་ཁལ་རྟ་དེ་རུ་ཡོད།¹¹⁰

Is my pack horse.

舅吾之馱马是也

¹⁰² MT: ཞང་གི་བཙན་རྟ་དེ་ན་སྤང་། ZG: ཞང་ངའི་བཙན་རྟ་དེ་རུ་ཡོད།

¹⁰³ MT: རྟ་ཁང་གཅིག་གི་བར་མ་ན། རྟ་དཀར་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད། ZG: རྟ་དཀར་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད།

¹⁰⁴ ZG: བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅེས་མ་གཏམ་པར།

¹⁰⁵ MT: རྒྱལ་གྲོལ་ལག་འཛུལ་པའི་རྟ་གཅིག་ཡོད། ZG: བྱང་ལྷར་དཀར་བའི་རྟ་གཅིག་ཡོད།

¹⁰⁶ MT: ཞང་གི་ཆེབས་རྟ་དེ་ན་སྤང་། ZG: ཞང་ངའི་ཆེབས་རྟ་དེ་རུ་ཡོད།

¹⁰⁷ MT: རྟ་ཁང་གཅིག་གི་སྤང་མ་ན། རྟ་ཚེན་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད། ZG: རྟ་ཚེན་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད།

¹⁰⁸ ZG: བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅེས་མ་གཏམ་པར།

¹⁰⁹ MT: རྒྱལ་གྲོལ་ལག་འཛུལ་པའི་རྟ་གཅིག་ཡོད། ZG: གཡུ་ལྷར་ཚེན་བའི་རྟ་གཅིག་ཡོད།

¹¹⁰ MT: ཞང་གི་ཁལ་རྟ་དེ་ན་སྤང་། ZG: ཞང་ངའི་ཁལ་རྟ་དེ་རུ་ཡོད།

ཐུ་དེ་ཡི་ལན་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན།

This is the response to the song.

如是答复彼歌矣

དྲི།

Question:

问

སྐ་གདང་ནས་བྲངས་ན་ཕུར་ནས་བྲངས།¹¹¹

Was your saddle taken from the rack or from the peg?

取鞍于架或木钉

སྐབ་གདང་ནས་བྲངས་ན་ཕུར་ནས་བྲངས།¹¹²

Was your bridle taken from the rack or from the peg

取轡于架或木钉

རྟ་ཕྱག་གདང་ནས་བྲངས་ན་ཕུར་ནས་བྲངས།¹¹³

Was your horsewhip taken the rack or from the peg?

取鞭于架或木钉

ཐུ་དལ་མོ་ལོངས་དང་རྗེས་ན་ཡོད།

Sing it slowly, and more songs will follow.

有歌相继徐徐咏

ལན།

Answer:

答

སྐ་ཕུར་ནས་མ་བྲངས་གདང་ནས་བྲངས།¹¹⁴

The saddle was taken from the rack, not from the peg.

取鞍于架非木钉

སྐབ་གདང་ནས་མ་བྲངས་ཕུར་ནས་བྲངས།¹¹⁵

The bridle was taken from the peg, not from the rack.

取轡于钉非木架

¹¹¹ MT, ZG: སྐ་གདང་ནས་བྲངས་ན་ཕུར་ནས་བྲངས།

¹¹² MT, ZG: སྐབ་གདང་ནས་བྲངས་ན་ཕུར་ནས་བྲངས།

¹¹³ MT: རྟ་ཕྱག་གཟུམ་གན་བྲངས་ཚུལ་ཤོད། ZG: རྟ་ཕྱག་གདང་ནས་བྲངས་ན་ཕུར་ནས་བྲངས།

¹¹⁴ MT, ZG: སྐ་ཕུར་ནས་མ་བྲངས་གདང་ནས་བྲངས།

¹¹⁵ MT, ZG: སྐབ་གདང་ནས་མ་བྲངས་ཕུར་ནས་བྲངས།

རྟ་ཕྱག་ཕུར་ནས་སྒངས་ནི་རེད།¹¹⁶

The horsewhip was taken from the peg.

取马鞭于木钉矣

སླུ་དེ་ཡི་ལན་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན།

This is the response to the song.

如是答复彼歌矣

དྲི།

Question:

问

སྐྱ་ཐད་ཀྱིས་བརྒྱབ་ན་ཟུར་ནས་བརྒྱབ།¹¹⁷

Was your saddle set from the front or from the side?

鞍正置或侧置耶

སྤྲ་ཐད་ཀྱིས་བརྒྱབ་ན་ཟུར་ནས་བརྒྱབ།¹¹⁸

Was your bridle set from the front or from the side?

轡正戴或侧戴耶

རྟ་ཕྱག་གསུམ་གན་ལེན་ཚུལ་ཤོད།¹¹⁹

Please tell how to hold a horsewhip.³

马鞭如何持之耶

ལན།

Answer:

答

སྐྱ་ཐད་ཀྱིས་མ་བརྒྱབ་ཟུར་ནས་བརྒྱབ།¹²⁰

The saddle was set from the side, not from the front.

鞍侧置也非正置

སྤྲ་ཟུར་ནས་མ་བརྒྱབ་ཐད་ཀྱིས་བརྒྱབ།¹²¹

The bridle was set from the front, not from the side.

轡正戴也非侧戴

¹¹⁶ MT, ZG: རྟ་ཕྱག་ཕུར་ནས་སྒངས་ནི་རེད།

¹¹⁷ MT, ZG: སྐྱ་ཐད་ཀྱིས་བརྒྱབ་ན་ཟུར་ནས་བརྒྱབ།

¹¹⁸ MT, ZG: སྤྲ་ཐད་ཀྱིས་བརྒྱབ་ན་ཟུར་ནས་བརྒྱབ།

¹¹⁹ MT, ZG: རྟ་ཕྱག་གསུམ་གན་ལེན་ཚུལ་ཤོད།

¹²⁰ MT, ZG: སྐྱ་ཐད་ཀྱིས་མ་བརྒྱབ་ཟུར་ནས་བརྒྱབ།

¹²¹ MT, ZG: སྤྲ་ཟུར་ནས་མ་བརྒྱབ་ཐད་ཀྱིས་བརྒྱབ།

རྟ་ལྷགས་གསུམ་གན་ལག་ལ་བླངས།¹²²

马鞭持于手中矣

A horsewhip should be held in the hand.

དྲི

问

Question:

ལག་གཡོན་པས་སྤབ་ལ་བཟུང་དུས་དེར།¹²³

时左手牵缰绳兮

Holding the rein with your left hand [while mounting the horse],

ཞང་བྱེད་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམས།¹²⁴

舅汝心中作何想

What did you think of it?

རྒྱང་གཡོན་པས་ཡོབ་ཆེན་བསྐྱོན་དུས་དེར།¹²⁵

时左足踩马镫兮

Stepping into the stirrups with your left foot [while mounting the horse],

ཞང་བྱེད་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམས།¹²⁶

舅汝心中作何想

What did you think of it?

སྒྲ་སྤྱ་སེབ་ཐོག་ལ་བསྐྱེད་དུས་དེར།¹²⁷

时腿跨上软鞍兮

Sitting in the well-decorated saddle,

ཞང་བྱེད་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམས།¹²⁸

舅汝心中作何想

What did you think of it?

བྱེད་ཡུན་རིང་མ་འགོར་ལན་རེ་ཤོག

尔作答之莫迟误

Please answer my questions without further ado.

¹²² MT, ZG: རྟ་ལྷགས་གསུམ་གན་ལག་ལ་བླངས།

¹²³ MT, ZG: ལག་གཡོན་པས་སྤབ་ལ་བཟུང་དུས་དེར།

¹²⁴ MT, ZG: ཞང་བྱེད་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམས།

¹²⁵ MT, ZG: རྒྱང་གཡོན་པས་ཡོབ་ཆེན་བསྐྱོན་དུས་དེར།

¹²⁶ MT, ZG: ཞང་བྱེད་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམས།

¹²⁷ MT, ZG: སྒྲ་སྤྱ་སེབ་ཐོག་ལ་བསྐྱེད་དུས་དེར།

¹²⁸ MT, ZG: ཞང་བྱེད་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་བསམས།

ལན།

答

Answer:

དེ་ལ་ལན་ཞིག་རྒྱག་རྒྱ།

应答所问者如是

To give an answer to that,

ལག་གཡོན་པས་སྐབ་ལ་བབྱང་དུས་དེར།¹²⁹

时左手牵缰绳兮

Holding the reins with my left hand,

རྟ་དེ་ཁ་ར་བདེ་མོ་བསམས།¹³⁰

思其马之健硕矣

I found the horse to be healthy.

རྟ་གཡོན་པས་ཡོབ་ཆེན་བསྐྱན་དུས་དེར།¹³¹

时左足踩马镫兮

Stepping into stirrups with my left foot,

སྐ་སྐ་སེབ་ཁོག་ལ་ཏུ་མོ་བསམས།¹³²

思马鞍之精美矣

I found the well-decorated saddle to be marvelous.

སྐ་སྐ་སེབ་ཐོག་ལ་བསྐྱངས་དུས་དེར།¹³³

时腿跨上软鞍兮

Sitting in the well-decorated saddle,

རྟ་དེ་གོམ་པ་ཡག་མོ་བསམས།¹³⁴

思马步之卓越矣

I found the horse's gait to be wonderful.

¹²⁹ MT, ZG: ལག་གཡོན་པས་སྐབ་ལ་བབྱང་དུས་དེར།¹³⁰ MT, ZG: རྟ་དེ་ཁ་ར་བདེ་མོ་བསམས།¹³¹ MT, ZG: རྟ་གཡོན་པས་ཡོབ་ཆེན་བསྐྱན་དུས་དེར།¹³² MT, ZG: སྐ་སྐ་སེབ་ཁོག་ལ་ཏུ་མོ་བསམས།¹³³ MT, ZG: སྐ་སྐ་སེབ་ཐོག་ལ་བསྐྱངས་དུས་དེར།¹³⁴ MT, ZG: རྟ་དེ་གོམ་པ་ཡག་མོ་བསམས།

དྲི།

问

Question:

སྐྱ་སྐྱ་སེབ་ཁོག་ལ་བསྐྱངས་དུས་དེར།¹³⁵

骑坐马鞍之上兮

Sitting in the well-decorated saddle,

སྔན་ལ་ལྟ་བ་ཅི་ལ་བལྟས།¹³⁶

前方所见者何耶

Looking ahead, what did you see?

ཕྱི་ལ་ལྟ་བ་ཅི་ལ་བལྟས།¹³⁷

后方所见者何耶

Looking back, what did you see?

གཡོན་ལ་ལྟ་བ་ཅི་ལ་བལྟས།¹³⁸

左侧所见者何耶

Looking left, what did you see?

གཡས་ལ་ལྟ་བ་ཅི་ལ་བལྟས།¹³⁹

右侧所见者何耶

Looking right, what did you see?

སྐྱ་དལ་བྱར་ཤོག་དང་བྲེལ་བ་མེད།

歌徐陈之莫匆促

Please sing the song slowly, there is no hurry.

ལན།

答

Answer:

སྐྱ་སྐྱ་སེབ་ཁོག་ལ་བསྐྱངས་དུས་དེར།¹⁴⁰

骑坐马鞍之上兮

Sitting in the well-decorated saddle,

¹³⁵ MT, ZG: སྐྱ་སྐྱ་སེབ་ཁོག་ལ་བསྐྱངས་དུས་དེར།¹³⁶ MT, ZG: སྔན་ལ་ལྟ་བ་ཅི་ལ་བལྟས།¹³⁷ MT, ZG: ཕྱི་ལ་ལྟ་བ་ཅི་ལ་བལྟས།¹³⁸ MT, ZG: གཡོན་ལ་ལྟ་བ་ཅི་ལ་བལྟས།¹³⁹ MT, ZG: གཡས་ལ་ལྟ་བ་ཅི་ལ་བལྟས།¹⁴⁰ MT, ZG: སྐྱ་སྐྱ་སེབ་ཁོག་ལ་བསྐྱངས་དུས་དེར།

ལྷན་ཏུ་ལྟ་བ་མགོ་ལ་བལྟས།¹⁴¹

Looking ahead to see the horse's head,

前方所见马头也

རྟ་དེ་མགོ་འཕང་མཐོན་བསམས།¹⁴²

I found the horse's raised head to be spirited.

其马头首高昂矣

ཕྱི་ལ་ལྟ་བ་གཟུགས་ལ་བལྟས།¹⁴³

Looking back to see the horse's body,

后方所见马身兮

རྟ་དེ་མཚུག་རྒྱབ་ཡག་མོ་བསམས།¹⁴⁴

I found the horse's rump to be muscular.

其马尾胯健硕矣

གཡས་ལ་བལྟས་ནས་གཡོན་ལ་བལྟས།¹⁴⁵

Looking right and left,

左右所见马蹄兮

རྟ་དེ་གོམ་པ་ཡག་ན་བསམས།¹⁴⁶

I found the horse's gait to be graceful.

思其马步优雅矣

སླུ་དེ་ཡི་ལན་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན།

This is the response to the song.

如是答复彼歌矣

དྲི།

Question:

问

རྟ་རྒྱུག་ན་ག་རུ་རྒྱུག་ནི་ཡིན།¹⁴⁷

Where do horses gallop?

马儿驰向何处耶

¹⁴¹ MT, ZG: ལྷན་ཏུ་ལྟ་བ་མགོ་ལ་བལྟས།

¹⁴² MT, ZG: རྟ་དེ་མགོ་འཕང་མཐོན་བསམས།

¹⁴³ MT, ZG: ཕྱི་ལ་ལྟ་བ་གཟུགས་ལ་བལྟས།

¹⁴⁴ MT, ZG: རྟ་དེ་མཚུག་རྒྱབ་ཡག་མོ་བསམས།

¹⁴⁵ MT: གཡས་ལ་བལྟས་རྒྱབ་ལ་བལྟས། ZG: གཡས་ལ་བལྟས་ནས་གཡོན་ལ་བལྟས།

¹⁴⁶ MT, ZG: རྟ་དེ་གོམ་པ་ཡག་ན་བསམས།

¹⁴⁷ MT, ZG: རྟ་རྒྱུག་ན་ག་རུ་རྒྱུག་ནི་ཡིན།

མདའ་འཕེན་ན་ག་རུ་འཕེན་ནི་ཡིན།¹⁴⁸

Where do arrows fly?

箭儿射向何处耶

སྐུ་ལེན་ན་ག་རུ་ལེན་ནི་ཡིན།¹⁴⁹

Whither do resonating songs float?

花儿咏向何处耶

སྐུ་དལ་བྱར་ཤོག་དང་བྲེལ་བ་མེད།

Please sing the song slowly, there is no hurry.

歌徐陈之莫匆促

ལན།

Answer:

答

རྟ་རྒྱག་ན་གཡར་མོ་ཐང་ལ་རྒྱག།¹⁵⁰Horses gallop across the great pasture,⁴

马儿驰向大草原

ལྷ་དམོ་བལྟ་རྒྱ་དེ་ན་ཡོད།¹⁵¹

Where there are performances.

见赛马于彼处矣

མདའ་འཕེན་ན་རྩ་ཁའི་རྩོལ་ལ་འཕེན།¹⁵²

Arrows fly into the forest,

箭儿射向密林兮

འཆའ་རྒྱ་འཐུང་རྒྱ་དེ་ན་ཡོད།¹⁵³

Where there are food and drink.

见食饮于彼处矣

སྐུ་ལེན་ན་བསམ་པའི་རང་སྐད་ལེན།¹⁵⁴

Songs strike chords in our hearts,

花儿咏于心中兮

¹⁴⁸ MT, ZG: མདའ་འཕེན་ན་ག་རུ་འཕེན་ནི་ཡིན།¹⁴⁹ MT, ZG: སྐུ་ལེན་ན་ག་རུ་ལེན་ནི་ཡིན།¹⁵⁰ MT, ZG: རྟ་རྒྱག་ན་གཡར་མོ་ཐང་ལ་རྒྱག།¹⁵¹ MT, ZG: ལྷ་དམོ་བལྟ་རྒྱ་དེ་ན་ཡོད།¹⁵² MT, ZG: མདའ་འཕེན་ན་རྩ་ཁའི་རྩོལ་ལ་འཕེན།¹⁵³ MT: འཆའ་རྒྱ་འཐུང་རྒྱ་དེ་ན་ཡོད། ZG: འཆའ་རྒྱ་འཐུང་རྒྱ་དེ་ན་ཡོད།¹⁵⁴ MT, ZG: སྐུ་ལེན་ན་བསམ་པའི་རང་སྐད་ལེན།

གོ་རྒྱ་ཉན་རྒྱ་དེ་ན་ཡོད།¹⁵⁵

见深意于彼处矣

Where pleasant sounds and deep meanings are to be found.

སླུ་དེ་ཡི་ལན་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན།

如是答复彼歌矣

This is the response to the song.

¹⁵⁵ MT, ZG: གོ་རྒྱ་ཉན་རྒྱ་དེ་ན་ཡོད།

ཆ་སྐད།
Tsalu

迎亲辞

དྲི།

问

Question:

ཆ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཡུལ་ནས་འོང་དུས་དེར།¹⁵⁶

时甥从家而来兮

When the nephew [the groom/you] came all the way here [to the bride's house] from your home,

བཀྲར་བའི་སླ་རབས་ཅི་ཞིག་རེད།¹⁵⁷

虔敬之上师孰耶

To which lama lineage did you pay your respects?

བསྟོད་པའི་དག་ལྷ་ཅི་ཞིག་རེད།¹⁵⁸

礼赞之战神孰耶

To which war god did you offer praise?

ཐོགས་པའི་མཚན་སྲུང་ཅི་ཞིག་རེད།¹⁵⁹

佩戴之武器何耶

Which weapon did you bring with you?

སྐད་ཀྱི་ཐོག་དང་བྲེལ་བ་མེད།

歌徐陈之莫匆促

Please sing the song slowly, there is no hurry.

ལན།

答

Answer:

ཆ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཡུལ་ནས་འོང་དུས་དེར།¹⁶⁰

时甥从家而来兮

On the nephew's [my] way here from home,

¹⁵⁶ MT, ZG: ཆ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཡུལ་ནས་འོང་དུས་དེར།

¹⁵⁷ MT, ZG: བཀྲར་བའི་སླ་རབས་ཅི་ཞིག་རེད།

¹⁵⁸ MT, ZG: བསྟོད་པའི་དག་ལྷ་ཅི་ཞིག་རེད།

¹⁵⁹ MT, ZG: ཐོགས་པའི་མཚན་སྲུང་ཅི་ཞིག་རེད།

¹⁶⁰ MT, ZG: ཆ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཡུལ་ནས་འོང་དུས་དེར།

བཀྱར་བའི་སླ་རབས་བཤད་རྒྱ་ན།¹⁶¹

Speaking of the lama lineage to whom I paid my respects,

言虔敬之上师者

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་བཀྱར་བསྐད་ཡོད།¹⁶²

It is the exalted one, the Buddha.

佛祖释迦摩尼矣

བསྟོད་པའི་དག་ལྷ་བཤད་རྒྱ་ན།¹⁶³

Speaking of the war deity to whom I offered praise,

言礼赞之战神兮

ཡུལ་གྱི་རི་གཉན་བསྟོད་བསྐད་ཡོད།¹⁶⁴

It is the mountain deity of the homeland.

礼赞故乡山神矣

ཐོགས་པའི་མཚན་སུང་བཤད་རྒྱ་ན།¹⁶⁵

Speaking of the amulet weapon I brought with me,

言佩戴之武器兮

མཚན་གོ་ལག་ལྷ་བོ་ཐོགས་བསྐད་ཡོད།¹⁶⁶

There are five kinds of weapons.⁵

佩戴五种武器矣

སླུ་དེ་ཡི་ལན་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན།

This is the response to the song.

如是答复彼歌矣

དྲི།

Question:

问

ཆ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཡུལ་ནས་འོང་དུས་དེར།¹⁶⁷

On your way here from your home,

时甥从家而来兮

¹⁶¹ MT, ZG: བཀྱར་བའི་སླ་རབས་བཤད་རྒྱ་ན།

¹⁶² MT, ZG: སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་བཀྱར་བསྐད་ཡོད།

¹⁶³ MT, ZG: བསྟོད་པའི་དག་ལྷ་བཤད་རྒྱ་ན།

¹⁶⁴ MT: རི་ཡི་རི་གཉན་བསྟོད་བསྐད་ཡོད། ZG: ཡུལ་གྱི་རི་གཉན་བསྟོད་བསྐད་ཡོད།

¹⁶⁵ MT, ZG: ཐོགས་པའི་མཚན་སུང་བཤད་རྒྱ་ན།

¹⁶⁶ MT, ZG: མཚན་གོ་ལག་ལྷ་བོ་ཐོགས་བསྐད་ཡོད།

¹⁶⁷ MT, ZG: ཆ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཡུལ་ནས་འོང་དུས་དེར།

ཁེས་ཕན་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེར།¹⁶⁸ 时汝行于小山径

When you were trekking along the narrow mountain path,

ཁེས་ཀྱི་ཁ་ན་གཟའ་ཞིག་སྤང་།¹⁶⁹ 有泽神于垭口也

The *za* spirit was at the mountain pass.⁶

བྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།¹⁷⁰ 汝行何以无怖畏

How did you advance without fear?

འགག་ཕན་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེར།¹⁷¹ 时行于峡谷之路

When you were trudging along the narrow gorge path,

འགག་གི་ཁ་ན་བཙན་ཞིག་སྤང་།¹⁷² 有赞神于谷口也

The *tsen* spirit was at the gorge pass.⁷

བྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།¹⁷³ 汝行何以无怖畏

How did you advance without fear?

ཐང་ཕན་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེར།¹⁷⁴ 时行于平原之路

When you were travelling through the plains,

ཐང་གི་ཁ་ན་ཐེའུ་ཞིག་སྤང་།¹⁷⁵ 有忒神于平原也

The *teu* spirit was on the plains.⁸

བྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།¹⁷⁶ 汝行何以无怖畏

How did you advance without fear?

¹⁶⁸ MT, ZG: ཁེས་ཕན་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེར།

¹⁶⁹ MT, ZG: ཁེས་ཀྱི་ཁ་ན་གཟའ་ཞིག་སྤང་།

¹⁷⁰ MT: བྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: བྱེད་མ་སྐྱག་ག་ཅུ་འོང་ནི་ཡིན།

¹⁷¹ MT, ZG: འགག་ཕན་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེར།

¹⁷² MT, ZG: འགག་གི་ཁ་ན་བཙན་ཞིག་སྤང་།

¹⁷³ MT: བྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: བྱེད་མ་སྐྱག་ག་ཅུ་འོང་ནི་ཡིན།

¹⁷⁴ MT, ZG: ཐང་ཕན་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེར།

¹⁷⁵ MT, ZG: ཐང་གི་ཁ་ན་ཐེའུ་ཞིག་སྤང་།

¹⁷⁶ MT: བྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: བྱེད་མ་སྐྱག་ག་ཅུ་འོང་ནི་ཡིན།

ལན།

答

Answer:

ཁེས་ཕན་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེས།¹⁷⁷

时行于小山径兮

Trekking along the narrow mountain path,

ཁེས་ཀྱི་ཁ་ནས་གཟའ་སྤང་ཐོགས།¹⁷⁸

戴护符御泽神也

I wore the amulet to protect me from the *za* spirit.ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།¹⁷⁹

如此吾行无怖畏

In such way, I advanced without fear.

འགག་ཕན་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེས།¹⁸⁰

时行于峡谷之路

Trudging along the narrow gorge path,

འགག་གི་ཁ་ན་བཙན་སྤང་ཐོགས།¹⁸¹

戴护符御赞神也

I wore the amulet to protect me from the *tsen* spirit.ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།¹⁸²

如此吾行无怖畏

In such way, I advanced without fear.

ཐང་ཕན་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེས།¹⁸³

时行于平原之路

Travelling through the plains,

ཁ་ནང་སྒྲོལ་མ་བརྟོན་ནས་འོང་།¹⁸⁴

诵读度母密咒矣

I chanted the Tara Mantra.

¹⁷⁷ MT, ZG: ཁེས་ཕན་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེས།¹⁷⁸ MT, ZG: ཁེས་ཀྱི་ཁ་ནས་གཟའ་སྤང་ཐོགས།¹⁷⁹ MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།¹⁸⁰ MT, ZG: འགག་ཕན་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེས།¹⁸¹ MT, ZG: འགག་གི་ཁ་ན་བཙན་སྤང་ཐོགས།¹⁸² MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།¹⁸³ MT, ZG: ཐང་ཕན་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེས།¹⁸⁴ MT, ZG: ཁ་ནང་སྒྲོལ་མ་བརྟོན་ནས་འོང་།

ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།¹⁸⁵

如此吾行无怖畏

In such way, I advanced without fear.

དྲི

问

Question:

ཚ་ཞང་གི་ཡུལ་ལ་བསྐྱབས་དུས་དེར།¹⁸⁶

时甥行至舅乡兮

When you arrived in the maternal uncle's homeland,

ཐང་ཡར་ཐང་མར་ཐང་བར་ཐང་གསུམ།¹⁸⁷

平川上中下三处

There are a series of plains: upper, middle, and lower.

ཡར་ཐང་ཐང་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།¹⁸⁸

于上川有障碍兮

One challenge lay on the upper plain,

ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།¹⁸⁹

汝行何以无畏惧

How did you advance without being scared?

བར་ཐང་ཐང་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།¹⁹⁰

于中川有障碍兮

Another challenge lay on the middle plain,

ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།¹⁹¹

汝行何以无畏惧

How did you advance without being scared?

མར་ཐང་ཐང་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།¹⁹²

于下川有障碍兮

The third challenge lay on the lower plain,

¹⁸⁵ MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།

¹⁸⁶ MT, ZG: ཚ་ཞང་གི་ཡུལ་ལ་བསྐྱབས་དུས་དེར།

¹⁸⁷ MT, ZG: ཐང་ཡར་ཐང་མར་ཐང་བར་ཐང་གསུམ།

¹⁸⁸ MT, ZG: ཡར་ཐང་ཐང་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།

¹⁸⁹ MT: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ག་ཅུ་འོང་ནི་ཡིན།

¹⁹⁰ MT, ZG: བར་ཐང་ཐང་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།

¹⁹¹ MT: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ག་ཅུ་འོང་ནི་ཡིན།

¹⁹² MT, ZG: མར་ཐང་ཐང་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།

ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།¹⁹³

How did you advance without being scared?

汝行何以无畏惧

སླུ་དལ་མོ་ལོངས་དང་རྩེས་ན་ཡོད།

Sing it slowly, and more songs will follow.

有歌相继徐徐咏

ལན།

Answer:

答

ས་ཐག་རིང་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེས།¹⁹⁴

Coming from afar,

来路漫漫而至兮

ཡར་ཐང་ཐང་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།¹⁹⁵

One challenge lay on the upper plain,

于上川有障碍也

ཡར་ཐང་ཐང་ནས་རྟ་རེ་བརྒྱགས།¹⁹⁶

I raced the horse there,

赛马驰骋上川也

རྟ་རེ་བརྒྱགས་ནས་རྩལ་རེ་འཕུར།¹⁹⁷

Leaving a trail of dust.

马迹唯留飞尘也

ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།¹⁹⁸

In such way, I advanced without being scared.

如此吾行无畏惧

བར་ཐང་ཐང་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།¹⁹⁹

Another challenge lay on the middle plain,

于中川有障碍兮

¹⁹³ MT: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ག་རུ་འོང་ནི་ཡིན།

¹⁹⁴ MT, ZG: ས་ཐག་རིང་བརྒྱད་ནས་འོང་དུས་དེས།

¹⁹⁵ MT, ZG: ཡར་ཐང་ཐང་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།

¹⁹⁶ MT, ZG: ཡར་ཐང་ཐང་ནས་རྟ་རེ་བརྒྱགས།

¹⁹⁷ MT, ZG: རྟ་རེ་བརྒྱགས་ནས་རྩལ་རེ་འཕུར།

¹⁹⁸ MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་རུ་འོང་ནི་ཡིན།

¹⁹⁹ MT, ZG: བར་ཐང་ཐང་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།

བར་ཐང་ཐང་ནས་མདའ་རེ་འཕངས།²⁰⁰

持箭射于中川也

I shot an arrow there,

མདའ་རེ་འཕངས་ནས་འབེན་ལ་ཕོག།²⁰¹

箭矢命中靶子也

Hitting the target.

ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²⁰²

如此吾行无畏惧

In such way, I advanced without being scared.

མར་ཐང་ཐང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།²⁰³

于下川有障碍兮

The third challenge lay on the lower plain,

མར་ཐང་ཐང་ནས་ཀྱི་གསུམ་བཏབ།²⁰⁴

吾长啸于下川也

I howled there,

ཀྱི་གསུམ་བཏབ་ནས་བྱད་ལ་འོང་།²⁰⁵

长啸而后前行也

Advancing on my way.

ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²⁰⁶

如此吾行无畏惧

In such way, I arrived here without being scared.

དྲི།

问

Question:

ཚ་ཁྱེད་སློལ་བསྐྱབས་བྱས་དེར།²⁰⁷

甥汝至舅村口兮

When you arrived at the maternal uncle's [village] gate,

²⁰⁰ MT, ZG: བར་ཐང་ཐང་ནས་མདའ་རེ་འཕངས།²⁰¹ MT, ZG: མདའ་རེ་འཕངས་ནས་འབེན་ལ་ཕོག།²⁰² MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²⁰³ MT, ZG: མར་ཐང་ཐང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།²⁰⁴ MT, ZG: མར་ཐང་ཐང་ནས་ཀྱི་གསུམ་བཏབ།²⁰⁵ MT, ZG: ཀྱི་གསུམ་བཏབ་ནས་བྱད་ལ་འོང་།²⁰⁶ MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²⁰⁷ MT, ZG: ཚ་ཁྱེད་སློལ་བསྐྱབས་བྱས་དེར།

སྤང་ཡར་སྤང་མར་སྤང་བར་སྤང་གསུམ།²⁰⁸

道路上中下三段

There is a street running through the upper, middle, and lower levels.⁹

ཡར་སྤང་སྤང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།²⁰⁹

于上路有阻拦兮

One obstacle lay in the upper street,

བྱིད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²¹⁰

汝行何以无忧虑

How did you advance without worry?

བར་སྤང་སྤང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།²¹¹

于中路有阻拦兮

Another obstacle lay in the middle street,

བྱིད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²¹²

汝行何以无忧虑

How did you advance without worry?

མར་སྤང་སྤང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།²¹³

于下路有阻拦兮

The third obstacle lay in the lower street,

བྱིད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²¹⁴

汝行何以无忧虑

How did you advance without worry?

ལན།

答

Answer:

ཡར་སྤང་སྤང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།²¹⁵

于上路有阻拦兮

One obstacle lay in the upper street.

²⁰⁸ MT, ZG: སྤང་ཡར་སྤང་མར་སྤང་བར་སྤང་གསུམ།

²⁰⁹ MT, ZG: ཡར་སྤང་སྤང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།

²¹⁰ MT: བྱིད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: བྱིད་མ་སྐྱག་ག་ཅུ་འོང་ནི་ཡིན།

²¹¹ MT, ZG: བར་སྤང་སྤང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།

²¹² MT: བྱིད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: བྱིད་མ་སྐྱག་ག་ཅུ་འོང་ནི་ཡིན།

²¹³ MT, ZG: མར་སྤང་སྤང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།

²¹⁴ MT: བྱིད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: བྱིད་མ་སྐྱག་ག་ཅུ་འོང་ནི་ཡིན།

²¹⁵ MT, ZG: ཡར་སྤང་སྤང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།

- བྱིས་པ་གཤར་གསུམ་བསྐྱིགས་བསྐྱད་སྤང་།²¹⁶ 总角稚子阻拦也
A group of young boys barred the path.
- ངས་སལ་ཏྲོག་སིལ་ཏྲོག་བྱིན་ནི་ཡིན།²¹⁷ 吾予之以水果也
To them, I gave snacks and fruit.
- ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²¹⁸ 如此吾行无忧虑
In such way, I advanced without worry.
- བར་སྤང་སྤང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།²¹⁹ 于中路有阻拦兮
Another difficulty lay in the middle street.
- བྱ་མོ་གཤར་གསུམ་བསྐྱིགས་བསྐྱད་སྤང་།²²⁰ 及笄少女阻拦也
A group of young girls barred the path.
- ངས་དེ་ལ་ཞོམ་པ་བྱིན་ནི་ཡིན།²²¹ 吾予之以零钱也
To them, I gave them pocket money.
- ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²²² 如此吾行无忧虑
In such way, I advanced without worry.
- མར་སྤང་སྤང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།²²³ 于下路有阻拦兮
Another difficulty lay in the lower street.
- ཨ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱིགས་བསྐྱད་སྤང་།²²⁴ 妇人老嫗阻拦也
Grandmothers barred the path.

²¹⁶ MT, ZG: བྱིས་པ་གཤར་གསུམ་བསྐྱིགས་བསྐྱད་སྤང་།

²¹⁷ MT, ZG: ངས་སལ་ཏྲོག་སིལ་ཏྲོག་བྱིན་ནི་ཡིན།

²¹⁸ MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།

²¹⁹ MT, ZG: བར་སྤང་སྤང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།

²²⁰ MT, ZG: བྱ་མོ་གཤར་གསུམ་བསྐྱིགས་བསྐྱད་སྤང་།

²²¹ MT, ZG: ངས་དེ་ལ་ཞོམ་པ་བྱིན་ནི་ཡིན།

²²² MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།

²²³ MT, ZG: མར་སྤང་སྤང་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།

²²⁴ MT, ZG: ཨ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱིགས་བསྐྱད་སྤང་།

དེའི་ལག་ལ་གསེར་གྱི་མ་ཁི་བྱིན།²²⁵

To them, I offered the golden prayer wheel,

吾予以金色经轮

མ་ཁི་ཚིག་གསུམ་བརྟན་ནི་རེད།²²⁶

Reciting several lines of the Mani Mantra.

念诵观音心咒也

ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²²⁷

In such way, I advanced without worry.

如此吾行无忧虑

དྲི།

Question:

问

ཚ་ཞང་གི་སྒོ་ལ་བསྐྱབས་དུས་དེར།²²⁸

When you arrived at the maternal uncle's [house] gate,

甥进舅之家门兮

སྒོ་ཕྱི་སྒོ་ནང་སྒོ་བར་སྒོ་གསུམ།²²⁹

There are a series of doors: exterior, interior, and the in-between door.

门户外内中三层

ཕྱི་སྒོ་སྒོ་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།²³⁰

One challenge lay at the exterior door.

于外门有阻碍兮

ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²³¹

How did you advance without fear?

汝行何以无忧惧

བར་སྒོ་སྒོ་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།²³²

Another challenge lay at the middle door.

于中门有阻碍兮

²²⁵ MT, ZG: དེའི་ལག་ལ་གསེར་གྱི་མ་ཁི་བྱིན།

²²⁶ MT, ZG: མ་ཁི་ཚིག་གསུམ་བརྟན་ནི་རེད།

²²⁷ MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།

²²⁸ MT, ZG: ཚ་ཞང་གི་སྒོ་ལ་བསྐྱབས་དུས་དེར།

²²⁹ MT, ZG: སྒོ་ཕྱི་སྒོ་ནང་སྒོ་བར་སྒོ་གསུམ།

²³⁰ MT, ZG: ཕྱི་སྒོ་སྒོ་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།

²³¹ MT: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ག་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།

²³² MT, ZG: བར་སྒོ་སྒོ་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།

ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²³³

汝行何以无忧惧

How did you advance without fear?

ནང་སྐྱོ་སྐྱོ་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།²³⁴

于内门有阻碍兮

The third challenge lay at the interior door.

ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²³⁵

汝行何以无忧惧

How did you advance without fear?

སྐྱུ་དལ་མོ་ལོངས་དང་རྒྱུ་ལོངས་པོ།

有歌相继徐徐咏

Sing it slowly, and more songs will follow.

ལན།

答

Answer:

ཚ་ང་རང་སྐྱོ་ལ་བསྐྱབས་དུས་དེར།²³⁶

甥吾至舅之门兮

When I arrived at the house gate,

ཕྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་ན་ལྷག་ཅིག་སྤང་།²³⁷

于外门有猛虎也

A tiger lay at the exterior door.

སྐྱག་གི་སྐྱུ་ལ་རྩ་རོ་འཕངས།²³⁸

投饲虎以马肉也

I tossed [it] some horse meat.

ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²³⁹

如此吾行无忧惧

In such way, I arrived without fear.

²³³ MT: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ག་ཅུ་འོང་ནི་ཡིན།

²³⁴ MT, ZG: ནང་སྐྱོ་སྐྱོ་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།

²³⁵ MT: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ག་ཅུ་འོང་ནི་ཡིན།

²³⁶ MT, ZG: ཚ་ང་རང་སྐྱོ་ལ་བསྐྱབས་དུས་དེར།

²³⁷ MT, ZG: ཕྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་ན་ལྷག་ཅིག་སྤང་།

²³⁸ MT, ZG: སྐྱག་གི་སྐྱུ་ལ་རྩ་རོ་འཕངས།

²³⁹ MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་ཅུ་འོང་ནི་ཡིན།

བར་མོ་མོ་ན་གཟིག་ཅིག་སྤང་།²⁴⁰

A leopard lay at the middle door.

于中门有猎豹兮

གཟིག་གི་སྤྱན་ལ་བྱི་རོ་འཕངས།²⁴¹

I tossed [it] some dog meat.

投饲豹以狗肉也

ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²⁴²

In such way, I arrived without fear.

如此吾行无忧惧

ནང་མོ་མོ་ན་བྱང་ཞིག་སྤང་།²⁴³

A Khyung lay at the interior door.

于内门有鹏鸟兮

བྱང་གི་སྤྱན་ལ་སྦྱལ་རོ་འཕངས།²⁴⁴

I tossed [it] some snake meat.

投饲鹏以蛇肉也

ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²⁴⁵

In such way, I arrived without fear.

如此吾行无忧惧

དྲི།

Question:

问

ཆ་ཞང་གི་སྒོ་ལ་འཇུག་དུས་དེར།²⁴⁶

When you entered the maternal uncle's house,

时甥入舅之室兮

གལ་ཡར་གལ་མར་གལ་བར་གལ་གསུམ།²⁴⁷

There are three [clusters of] seats: upper, middle, and lower.¹⁰

列席上中下三处

²⁴⁰ MT, ZG: བར་མོ་མོ་ན་གཟིག་ཅིག་སྤང་།

²⁴¹ MT, ZG: གཟིག་གི་སྤྱན་ལ་བྱི་རོ་འཕངས།

²⁴² MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།

²⁴³ MT, ZG: ནང་མོ་མོ་ན་བྱང་ཞིག་སྤང་།

²⁴⁴ MT, ZG: བྱང་གི་སྤྱན་ལ་སྦྱལ་རོ་འཕངས།

²⁴⁵ MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།

²⁴⁶ MT, ZG: ཆ་ཞང་གི་སྒོ་ལ་འཇུག་དུས་དེར།

²⁴⁷ MT, ZG: གལ་ཡར་གལ་མར་གལ་བར་གལ་གསུམ།

ཡར་གྲལ་གྲལ་དེ་ཅི་ཞིག་རེད།²⁴⁸

What were the upper seats?

上席其位为何耶

བར་གྲལ་གྲལ་དེ་ཅི་ཞིག་རེད།²⁴⁹

What were the middle seats?

中席其位为何耶

མར་གྲལ་གྲལ་དེ་ཅི་ཞིག་རེད།²⁵⁰

What were the lower seats?

下席其位为何耶

སྐྱུ་དལ་མོ་ལོངས་དང་རྩེས་ན་ཡོད།

Sing it slowly, and more songs will follow.

有歌相继徐徐咏

ལན།

Answer:

答

ཡར་གྲལ་གྲལ་དེ་སྟག་གི་གྲལ།²⁵¹

The upper seats were reserved for noble people,¹¹

上席其位为虎座

སྟག་གི་རི་མོ་འཐེན་བསྐྱད་སྤྱང་།²⁵²

Where striped tiger hide was placed.

伸展虎之花纹皮

བར་གྲལ་གྲལ་དེ་གཟིག་གི་གྲལ།²⁵³

The middle seats were reserved for brave people,

中席其位为豹座

གཟིག་གི་ཐིག་ལེ་བྲམ་མ་བསྐྱད་སྤྱང་།²⁵⁴

Where the dotted leopard hide was spread out.

铺展豹之斑纹皮

²⁴⁸ MT, ZG: ཡར་གྲལ་གྲལ་དེ་ཅི་ཞིག་རེད།

²⁴⁹ MT, ZG: བར་གྲལ་གྲལ་དེ་ཅི་ཞིག་རེད།

²⁵⁰ MT, ZG: མར་གྲལ་གྲལ་དེ་ཅི་ཞིག་རེད།

²⁵¹ MT, ZG: ཡར་གྲལ་གྲལ་དེ་སྟག་གི་གྲལ།

²⁵² MT, ZG: སྟག་གི་རི་མོ་འཐེན་བསྐྱད་སྤྱང་།

²⁵³ MT, ZG: བར་གྲལ་གྲལ་དེ་གཟིག་གི་གྲལ།

²⁵⁴ MT, ZG: གཟིག་གི་ཐིག་ལེ་བྲམ་མ་བསྐྱད་སྤྱང་།

མར་གྲལ་གྲལ་དེ་འཛོང་གི་གྲལ།²⁵⁵

The lower seats were reserved for courageous people,

下席野牦牛之座

འཛོང་གི་སྤུ་བྱ་བཅའ་བསྐྱད་སྤྱང་།²⁵⁶

Where wild yak hide was laid.

拉展野牦毛之皮

དྲི།

Question:

问

ཡར་གྲལ་གྲལ་དེ་སྤྲག་གི་གྲལ།²⁵⁷

The upper seats were reserved for noble people.

上席其位虎座兮

བཞུགས་མི་གང་དང་གང་ནི་བཞུགས།²⁵⁸

Who all were seated there?

列席者为熟人耶

བར་གྲལ་གྲལ་དེ་གཟིག་གི་གྲལ།²⁵⁹

The middle seats were reserved for brave people.

中席其位豹座兮

བཞུགས་མི་གང་དང་གང་ནི་བཞུགས།²⁶⁰

Who all were seated there?

列席者为熟人耶

མར་གྲལ་གྲལ་དེ་འཛོང་གི་གྲལ།²⁶¹

The lower seats were reserved for courageous people.

下席其位牦座兮

བཞུགས་མི་གང་དང་གང་ནི་བཞུགས།²⁶²

Who all were seated there?

列席者为熟人耶

²⁵⁵ MT, ZG: མར་གྲལ་གྲལ་དེ་འཛོང་གི་གྲལ།

²⁵⁶ MT, ZG: འཛོང་གི་སྤུ་བྱ་བཅའ་བསྐྱད་སྤྱང་།

²⁵⁷ MT, ZG: ཡར་གྲལ་གྲལ་དེ་སྤྲག་གི་གྲལ།

²⁵⁸ MT, ZG: བཞུགས་མི་གང་དང་གང་ནི་བཞུགས།

²⁵⁹ MT, ZG: བར་གྲལ་གྲལ་དེ་གཟིག་གི་གྲལ།

²⁶⁰ MT, ZG: བཞུགས་མི་གང་དང་གང་ནི་བཞུགས།

²⁶¹ MT, ZG: མར་གྲལ་གྲལ་དེ་འཛོང་གི་གྲལ།

²⁶² MT, ZG: བཞུགས་མི་གང་དང་གང་ནི་བཞུགས།

སྐད་ལ་བྱར་ཤོག་དང་བྲེལ་བ་མེད།

Please sing the song slowly, there is no hurry.

歌徐陈之莫匆促

ལན།

Answer:

答

ཡར་གྲལ་གྲལ་གྱི་ནང་ན་བཞུགས།²⁶³

On the upper seats,

上席之上所坐者

ཤ་ཤས་རྣམ་པ་བཞུགས་བསྟན་སྣང་།²⁶⁴

All the elders were seated.

所坐耆老长者矣

བར་གྲལ་གྲལ་གྱི་ནང་ན་བཞུགས།²⁶⁵

On the middle seats,

中席之上所坐者

ཉེ་ཚན་ཐམས་ཅད་བཞུགས་བསྟན་སྣང་།²⁶⁶

Kinsman and relatives were seated.

所坐同宗亲属矣

མར་གྲལ་གྲལ་གྱི་ནང་ན་བཞུགས།²⁶⁷

On the lower seats,

下席之上所坐者

སྤེ་བ་ཚང་པོ་བཞུགས་བསྟན་སྣང་།²⁶⁸

Villagers were seated.

所坐诸多同乡矣

སྐད་དེ་ཡི་ལན་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན།

This is the response to the song.

如是答复彼歌矣

²⁶³ MT, ZG: ཡར་གྲལ་གྲལ་གྱི་ནང་ན་བཞུགས།

²⁶⁴ MT, ZG: ཤ་ཤས་རྣམ་པ་བཞུགས་བསྟན་སྣང་།

²⁶⁵ MT, ZG: བར་གྲལ་གྲལ་གྱི་ནང་ན་བཞུགས།

²⁶⁶ MT, ZG: ཉེ་ཚན་ཐམས་ཅད་བཞུགས་བསྟན་སྣང་།

²⁶⁷ MT, ZG: མར་གྲལ་གྲལ་གྱི་ནང་ན་བཞུགས།

²⁶⁸ MT, ZG: སྤེ་བ་ཚང་པོ་བཞུགས་བསྟན་སྣང་།

དྲི།

问

Question:

ཡར་གྲལ་གྲལ་དུ་བཞུགས་དུས་དེར།²⁶⁹

时汝坐于上席兮

When you were seated on the upper seats,

ཁྱེད་ཐད་ཀྱིས་བསྐད་ན་ཟུར་དུ་བསྐད།²⁷⁰

汝安坐抑或危坐

Did you sit face-to-face [with the elders] or side-by-side?

བར་གྲལ་གྲལ་དུ་བཞུགས་དུས་དེར།²⁷¹

时汝坐于中席兮

When you were seated on the middle seats,

ཁྱེད་ཐད་ཀྱིས་བསྐད་ན་ཟུར་དུ་བསྐད།²⁷²

汝安坐抑或危坐

Did you sit face-to-face [with the kinsmen and relatives] or side-by-side?

མར་གྲལ་གྲལ་དུ་བཞུགས་དུས་དེར།²⁷³

时汝坐于下席兮

When you were seated on the lower seats,

ཁྱེད་ཐད་ཀྱིས་བསྐད་ན་ཟུར་དུ་བསྐད།²⁷⁴

汝安坐抑或危坐

Did you sit face-to-face [with the villagers] or side-by-side?

ལན།

答

Answer:

ཡར་གྲལ་གྲལ་དུ་བཞུགས་དུས་དེར།²⁷⁵

时就坐于上席兮

When seated on the upper seats,

²⁶⁹ MT, ZG: ཡར་གྲལ་གྲལ་དུ་བཞུགས་དུས་དེར།²⁷⁰ MT, ZG: ཁྱེད་ཐད་ཀྱིས་བསྐད་ན་ཟུར་དུ་བསྐད།²⁷¹ MT, ZG: བར་གྲལ་གྲལ་དུ་བཞུགས་དུས་དེར།²⁷² MT, ZG: ཁྱེད་ཐད་ཀྱིས་བསྐད་ན་ཟུར་དུ་བསྐད།²⁷³ MT, ZG: མར་གྲལ་གྲལ་དུ་བཞུགས་དུས་དེར།²⁷⁴ MT, ZG: ཁྱེད་ཐད་ཀྱིས་བསྐད་ན་ཟུར་དུ་བསྐད།²⁷⁵ MT, ZG: ཡར་གྲལ་གྲལ་དུ་བཞུགས་དུས་དེར།

ང་ཐད་ཀྱི་མ་བཟང་ཟུར་བཟང་།²⁷⁶ 吾非安坐危坐矣

I sat side-by-side, rather than face-to-face [to show respect].

བར་གྲལ་གྲལ་བུ་བཞུགས་དུས་དེར།²⁷⁷ 时就坐于中席兮

When seated on the middle seats,

ང་ཐད་ཀྱི་མ་བཟང་ཟུར་བཟང་།²⁷⁸ 吾非安坐危坐矣

I sat side-by-side, rather than face-to-face.

མར་གྲལ་གྲལ་བུ་བཞུགས་དུས་དེར།²⁷⁹ 时就坐于下席兮

When sitting seated on the lower seats,

ང་ཐད་ཀྱི་མ་བཟང་ཟུར་བཟང་།²⁸⁰ 吾非安坐危坐矣

I sat side-by-side, rather than face-to-face.

དྲི། 问

Question:

ཅོག་ཅེའི་མཐའ་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།²⁸¹ 桌案上有疑难兮

One obstacle lay around the desk [on the *tsatap*],

ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²⁸² 汝行何以无忧思

How did you cope with it without worry?

ཐབ་ཀའི་མཐའ་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།²⁸³ 灶台边有疑难兮

Another obstacle lay near the edge of the stove [on the floor],

²⁷⁶ MT, ZG: ང་ཐད་ཀྱི་མ་བཟང་ཟུར་བཟང་།

²⁷⁷ MT, ZG: བར་གྲལ་གྲལ་བུ་བཞུགས་དུས་དེར།

²⁷⁸ MT, ZG: ང་ཐད་ཀྱི་མ་བཟང་ཟུར་བཟང་།

²⁷⁹ MT, ZG: མར་གྲལ་གྲལ་བུ་བཞུགས་དུས་དེར།

²⁸⁰ MT, ZG: ང་ཐད་ཀྱི་མ་བཟང་ཟུར་བཟང་།

²⁸¹ MT, ZG: ཅོག་ཅེའི་མཐའ་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།

²⁸² MT: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ག་ཅུ་འོང་ནི་ཡིན།

²⁸³ MT, ZG: ཐབ་ཀའི་མཐའ་ན་འཛིགས་ཤིག་སྤང་།

ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²⁸⁴

How did you cope with it without worry?

汝行何以无忧思

ཁྱེད་ཡུན་རིང་མ་འགོར་ལན་རེ་ཤོག།

Please answer my questions without further ado.

尔作答之莫迟误

ལན།

Answer:

答

དེ་ལ་ལན་ཞིག་རྒྱག་རྒྱུ་ན།

To give an answer to that,

应答所问者如是

ཅོག་ཅེའི་མཐའ་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།²⁸⁵

One obstacle lay around the desk,

桌案上有疑难兮

དགའ་བྱེད་སྤྱོད་རྒྱ་རོགས་བཞུགས་བསྟན་སྤང་།²⁸⁶

The invited singers were seated.¹²

同乡歌者列席间

ངས་དེ་ལ་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་ནི་ཡིན།²⁸⁷

I sang songs for them.

吾于彼处唱歌也

ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²⁸⁸

In such way, I overcame it without worry.

如此吾行无忧思

ཐང་ཀའི་མཐའ་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།²⁸⁹

Another obstacle lay near the edge of the stove,

灶台边有疑难兮

²⁸⁴ MT: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ཁྱེད་མ་སྐྱག་ག་རུ་འོང་ནི་ཡིན།

²⁸⁵ MT, ZG: ཅོག་ཅེའི་མཐའ་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།

²⁸⁶ MT, ZG: དགའ་བྱེད་སྤྱོད་རྒྱ་རོགས་བཞུགས་བསྟན་སྤང་།

²⁸⁷ MT, ZG: ངས་དེ་ལ་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་ནི་ཡིན།

²⁸⁸ MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་རུ་འོང་ནི་ཡིན།

²⁸⁹ MT, ZG: ཐང་ཀའི་མཐའ་ན་འཇིགས་ཤིག་སྤང་།

ངས་དེ་ལ་ཨ་རྒྱ་འཁྲབ་ནི་ཡིན།²⁹⁰

吾于彼处跳阿迦

I danced several rounds of *Agya* for them.¹³

ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།²⁹¹

如此吾行无忧思

In such way, I overcame it without worry.

དྲི།

问

Question:

ཁྱེད་བསུ་ལེན་ཡིན་ན་རྒྱ་ལེན་ཡིན།²⁹²

汝娶亲或取水耶

Are you here to receive the bride or to receive the water?¹⁴

ཁྱེད་ཤ་ཉེ་ཡིན་ན་ཉེ་ལེ་ཡིན།²⁹³

汝同宗或远亲耶

Are you a close relative or a relative?¹⁵

ཁྱེད་ཆང་འཐུང་ཡིན་ན་སྐྱ་ལེན་ཡིན།²⁹⁴

汝饮酒或咏歌耶

Are you here to drink wine or to sing songs?

སྐྱ་དལ་བྱར་ཤོག་དང་བྲེལ་བ་མེད།

歌徐陈之莫匆促

Please sing the song slowly, there is no hurry.

ལན།

答

Answer:

ང་རྒྱ་ལེན་མིན་དང་བསུ་ལེན་ཡིན།²⁹⁵

吾娶亲也非取水

I am here to receive the bride, not the water.

²⁹⁰ MT, ZG: ངས་དེ་ལ་ཨ་རྒྱ་འཁྲབ་ནི་ཡིན།

²⁹¹ MT: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན། ZG: ང་མ་སྐྱག་དེ་ལྟར་འོང་ནི་ཡིན།

²⁹² MT, ZG: ཁྱེད་བསུ་ལེན་ཡིན་ན་རྒྱ་ལེན་ཡིན།

²⁹³ MT, ZG: ཁྱེད་ཤ་ཉེ་ཡིན་ན་ཉེ་ལེ་ཡིན།

²⁹⁴ MT, ZG: ཁྱེད་ཆང་འཐུང་ཡིན་ན་སྐྱ་ལེན་ཡིན།

²⁹⁵ MT, ZG: ང་རྒྱ་ལེན་མིན་དང་བསུ་ལེན་ཡིན།

ང་ཉེ་ལེ་མིན་དང་ཤ་ཉེ་ཡིན།²⁹⁶

吾同宗也非远亲

I am a close relative, not a relative.

ང་ཆང་འཐུང་མིན་དང་སླུ་ལེན་ཡིན།²⁹⁷

吾咏歌也非饮酒

I am here to sing songs, not to drink wine.

སླུ་དེ་ཡི་ལན་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན།

如是答复彼歌矣

This is the response to the song.

ཁྱེད་བསུ་ནི་ཡིན་ན་ད་བསུ་གྱིས།²⁹⁸

汝既娶亲迎娶之

Please take the bride if you are here to [help] receive the bride.

ཁྱེད་ཤ་ཉེ་ཡིན་ན་ཆོག་གསུམ་ཐོངས།²⁹⁹

汝既同宗美言之

Please speak sweet words if you are a close relative.

ཁྱེད་སླུ་ལེན་ཡིན་ན་སླུ་གསུམ་ལོངས།³⁰⁰

汝既咏歌歌咏之

Please sing songs if you come here to sing.

²⁹⁶ MT, ZG: ང་ཉེ་ལེ་མིན་དང་ཤ་ཉེ་ཡིན།

²⁹⁷ MT, ZG: ང་ཆང་འཐུང་མིན་དང་སླུ་ལེན་ཡིན།

²⁹⁸ MT, ZG: ཁྱེད་བསུ་ནི་ཡིན་ན་ད་བསུ་གྱིས།

²⁹⁹ MT: ཁྱེད་ཤ་ཉེ་ཡིན་ན་ཆོག་གསུམ་ཐོངས། ZG: ཁྱེད་ཤ་ཉེ་ཡིན་ན་ཆོག་གསུམ་ཐོངས།

³⁰⁰ MT: ཁྱེད་སླུ་ལེན་ཡིན་ན་སླུ་གསུམ་ལོངས། ZG: ཁྱེད་སླུ་ལེན་ཡིན་ན་སླུ་གསུམ་ལོངས།

Endnotes མཇུག་མཆན། 尾注

- 1 On the wedding day, the groom usually arrives early in the morning to take the bride. In the past, due to transportation challenges, maternal uncles and kinsmen would arrive at the bride's house one day or even several days earlier. The following two stanzas describe where and how the maternal uncles rest on the days before the wedding.

དེའང་གཉེན་སྒྲོན་གྱི་ཉིན་མོར། བག་མ་བསུ་ལེན་མཁན་རྒྱལ་ཞོགས་ཀའི་སྤྲོ་མོ་ནས་བསུ་བར་ཡོང་
ཕྱིར། སྤར་ཡུལ་སྤེ་བར་དུ་ལམ་ཐག་རིང་བས། ཞང་པོ་རྒྱལ་མ་ནི་ཉིན་གཅིག་གི་སྤྲོ་མོར་བག་མའི་བྱིམ་
དུ་ཡོང་ནས་ཞག་སྤྱོད་བྱེད་སྤོལ་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་བབ་ཀྱི་ཆུན་པར་ཞང་པོ་གཟིམས་ནས་ངལ་གསོས་
ཤིང་མལ་ལས་ལངས་པའི་རྒྱལ་རྒྱལ་བརྗོད་ཡོད།

婚礼当天，新郎一般会在早晨来娶亲。过去由于交通不便，舅舅与亲戚们会提前一天甚至几天到新娘家里。接下来的两个诗节描述舅舅在婚礼前是如何休息的。

- 2 *Tsen (btsan)* horse is often reddish-brown. It is regarded as the mount of the *tsen* mountain deity. Such a horse would therefore not engage in farm work or in carrying goods and is rather left to roam free.

བཅན་རྩ་ནི་སྤྱིར་བཏང་རྩ་སྤྱ་མདོག་དམར་པོ་ཞིག་དང་བཅན་གྱི་བཅིབས་པར་འདོད་ཕྱིར། ལས་ཀར་
བཀོལ་མེ་ཆོག་པར་གང་སར་རང་དབང་དུ་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

赞马通常为红棕色，被认为是山神的坐骑。这样的马自由自在，不用于农活和驮运。

- 3 This does not mean three horsewhips. The saddle and the bridle, as well as the horsewhip, are collectively called *ta chak sum* (*rta lcag gsum*).

འདིར་རྩ་ལྷག་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་རྩ་ལྷག་དང་རྩ་སྒྲ་དང་རྩ་སྤབ་གསུམ་ལ་གོ་བ་ཡིན།

这并不是指三条马鞭。鞍子、辮头与马鞭一起被称为“达驾孙”（རྩ་ལྷག་གསུམ།）。

- 4 ‘Yarmo Plain’ (*g.yar mo thang*) is used to refer to various geographical locations in different sources. In this case, we understand it to mean ‘The Great Pasture’.

ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དང་ཁག་ལྟར་ན་གཡར་མོ་ཐང་ཞེས་པ་ནི་ས་ཆ་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་གོ་སྟངས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་
སྐབས་དོན་ལྟར་ཐང་ཆེན་པོ་ལ་གོ་བ་བྱངས་ཡོད།

在不同史料中野摩塘（གཡར་མོ་ཐང་།）指不同的地方。我们理解其为“大草原”。

- 5 The five kinds of warfare usually refer to the arrow, spear, knife, axe, and lasso. As for the nine common weapons and their meanings in Tibetan

culture, see Tashi Tsering Josayma, 'Khra ring bog gi bshad pa and Other Material on the Matchlock', in *Defence and Offence: Armour and Weapons in Tibetan Culture*, ed. by Federica Venturi and Alice Travers (Annali di Ca' Foscari. Serie orientale, 2021) pp. 861–932 (pp. 903–05).

མདའ་གི་མདུང་གསུམ་དང་སྒྲ་རེ། ཞགས་པ་སོགས་དག་ལྟ་གོ་མཚན་སྒྲ་ལྟེ་མཚན་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དཔྱད་ཞིབ་ཀྱི་སྐོར་ལ་འདྲིར་གཞིགས་པར་བྱ། Tashi Tsering Josayma, 'Khra ring bog gi bshad pa and Other Material on the Matchlock', in *Defence and Offence: Armour and Weapons in Tibetan Culture*, ed. by Federica Venturi and Alice Travers (Annali di Ca' Foscari. Serie orientale, 2021) pp. 861–932 (pp. 903–05).

五种兵器指箭、矛、刀、斧、套索。有关九种常见武器及其在藏文化中的意义，见Tashi Tsering Josayma, 'Khra ring bog gi bshad pa and Other Material on the Matchlock', in *Defence and Offence: Armour and Weapons in Tibetan Culture*, ed. by Federica Venturi and Alice Travers (Annali di Ca' Foscari. Serie orientale, 2021) pp. 861–932 (pp. 903–05).

- 6 *Za* (*gza'*) refers to the planetary deities. It has nine heads, with a raven's head on top. People suffer from apoplexy if caught in the shadow of *za*'s raven head. Locals believe that *za* dwell in the mountain, and that they are round-shaped and shining. If one pauses at a mountain pass for too long, *za* may cause paralysis in the facial nerves. See more about *za* in René de Nebesky-Wojkowitz, *Oracles and Demons of Tibet: The Cult and Iconography of the Tibetan Protective Deities* (Delhi: Book Faith India, 1996), pp. 259–62.

གཟའ་གྲིབ་ཀྱི་ནད་གཏོང་བའི་དབྱ་དགུ་ཅན་གྱི་གདོན་འདྲེ་ཞིག་སྟེ། གཟའ་གྲིབ་ཕྱག་ན་ཁ་ཁ་སྒྲགས་ཤིང་དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ནད་བྱུང་། ཡུལ་ཡུང་འདྲེའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་གཟའ་ནི་རིམ་ཁྲིད་དུ་གནས་ཤིང་། གླིང་བཏང་དབྱིབས་རྒྱུམ་པ་དང་འོད་དཀར་པོ་ཅན་ཞིག་ཏུ་མངོན་པ་དང་། རི་མཁོ་དང་ཁེས་ཁ་སོགས་སུ་སྟོན་ཡུན་རིང་ན་གཟའ་གྲིབ་ཕྱག་ཉེན་ཆེ་བར་བཤད། འབྲེལ་ཡོད་དཔྱད་ཞིབ་ཀྱི་སྐོར་ལ་འདྲིར་གཞིགས་པར་བྱ། René de Nebesky-Wojkowitz, *Oracles and Demons of Tibet: The Cult and Iconography of the Tibetan Protective Deities* (Delhi: Book Faith India, 1996), pp. 259–62.

泽(གཟའ།)指九耀神。他有九个头，其中乌鸦头在最高处。如果进入泽的乌鸦头的影子中，人会中风。当地人相信泽住在山中，为圆形，闪着白光。如果一个人在垭口停留太久，泽也许会引发面瘫。有关泽的更多内容见René de Nebesky-Wojkowitz, *Oracles and Demons of Tibet: The Cult and Iconography of the Tibetan Protective Deities* (Delhi: Book Faith India, 1996), pp. 259–62.

- 7 *Tsen* (*btsan*) refers to a red, rock-dwelling spirit.

བྲག་ལ་གནས་ཤིང་རང་མདོག་དམར་པོ་ཅན་གྱི་ལྷ་སྟོན་གྱི་རིགས་ཤིག

赞(བཅན།)指居于石头中的红色神灵。

- 8 *Teu (the'u rang)* are spirits who possess children and make them sick. They also bring about disunity and cause bad weather. See René de Nebesky-Wojkowitz, *Oracles and Demons of Tibet: The Cult and Iconography of the Tibetan Protective Deities*, pp. 283, 467.

ཁྱིས་པ་རྒྱུད་ཏུ་ན་བར་བྱེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་དུ་གཏོང་བའི་མཁའ་ལ་རྩུ་བའི་འབྲུང་པོའི་
རིགས་ཤིག་René de Nebesky-Wojkowitz, *Oracles and Demons of Tibet: The Cult and Iconography of the Tibetan Protective Deities*, pp. 283, 467.

忒(ཐེུ་རང་།)是会附身儿童使其生病的神灵。他们也会招致不合、引发坏天气。见René de Nebesky-Wojkowitz, *Oracles and Demons of Tibet: The Cult and Iconography of the Tibetan Protective Deities*, pp. 283, 467。

- 9 This refers to the three round wood posts set horizontally on village streets to block the groom and his companions, deliberately making bride-taking difficult and playful. The first post is set by young boys; the second is set by young girls; the last one is set by grandmothers. Sometimes, a fourth challenge without a wood post is set in the kitchen. The groom's companions—all young and middle-aged strong men—are not permitted to use force to move the posts, and instead must resort to words of praise and make use of their negotiating skills.

དེའང་བག་མ་བསུ་ལེན་བྱེད་མཁན་རྒྱུ་མཁས་ལ་ཕྱེད་མོ་དང་དཀའ་ལས་གཏོད་བའི་ཆེད། ཡུལ་སྤེའི་སྐང་
ལམ་དུ་སྤྱིར་འཇའ་ཤིང་རིང་མོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་གསུམ་དུ་དགོག་ཅིང་། རིམ་པ་རེ་རེ་ནི་ན་
གཞོན་པོ་མོ་དང་བགེས་མོ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཡོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྐབས་རེར་ཇ་ཁང་དུ་འདུག་པ་
ལས་སྡོ་ཚགས་གཏོད་སྤྱིད་པ་དང་། མག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བསུ་ལེན་མཁན་རྒྱུ་མཁས་ནི་ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་
པ་དང་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏུང་། བཅན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཁ་ཡག་ངོ་དགའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇའ་ཤིང་དེ་དག་
རིམ་གྱིས་སེལ་དགོས་པ་ཡིན།

这里指的是为了增加迎亲的趣味和难度，平置于村子道路上阻拦新郎及其同伴的三根木杠。它们分别由男孩儿、女孩儿和老妇人设置。有时没有木杠的第四个挑战设置在厨房。新郎的同伴大都是年轻力强的男子，他们不能使用武力，只能用赞美之词和谈判技巧挪开木杠。

- 10 On the wedding day, three groups of people sit in the main living room of the groom's house. Monks, village ritual specialists, and elders sit on the clay platform. *Zhang* sit on the wooden floor next to the clay platform and villagers also sit on the wooden floor against window, facing *zhang*.

གཉེན་སྦྲེན་གྱི་ཉིན་མོར་མག་པ་ཆང་གི་ཁང་ཆེན་ནང་དུ་མི་སྐོར་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་ཆ་ཐབ་གྱི་
སྤྱོད་དུ་བཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་པ་དང་ཆོག་མཁན་དང་བགེས་པོ་རྒྱུ་མཁས་ཡིན། ཆ་ཐབ་དང་ཉེ་བའི་
གོ་ཐབ་གྱི་གྲལ་དུ་ཞུགས་པ་རྒྱུ་མཁས་ཡོད་ལ། ཞང་པོ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གོ་ཐབ་དུ་མགོན་
པོ་རྒྱུ་མཁས་བཞུགས་ཡོད།

在婚礼当天，三组人坐在新郎家的客厅。僧人、村子的仪式专家和老者坐在炕上。舅舅们坐在靠近炕的木地板上，村民正对舅舅们坐在窗户下的地板上。

- 11 Tibetans often use metaphors to compare animals with human beings. People with a reputation for noble character wear tiger hide (*stag lpags can*) or leopard hide (*gzig lpags can*). These are also the people most often seated on the so-called ‘tiger seat’. In contrast, the metaphor of someone who wears dog hide (*khyi lpags can*) or goat hide (*ra lpags can*) refers to an individual with a bad reputation.

བོད་ཀྱི་སྐོལ་རྒྱ་ན་དུ་སྟག་ཆགས་ཀྱི་དཔེ་རུ་འགོད་ཐབས་ཀྱིས་མི་ཡི་ཐོབ་ཐང་མཚན་སྐོལ་ཡོད་པ་ནི་
ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དཔལ་འཛངས་དང་ལྷན་པའི་མཚན་སྐོལ་ཅན་རྒྱལ་ལ་སྟག་ལྷགས་
ཅན་དང་གཟིག་ལྷགས་ཅན་གྱི་མངའ་ཐང་གསོལ་ཞིང་། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པའི་རིགས་
རྒྱལ་ལ་ནི་བྱི་ལྷགས་ཅན་དང་ར་ལྷགས་ཅན་གྱི་དཔེ་རུ་འགོད་པ་ལོ།

藏族常常用动物比喻人的品行。具备声望和高贵品格的人会被比作穿虎皮（སྟག་ལྷགས་ཅན།）或豹皮（གཟིག་ལྷགས་ཅན།）的人。他们通常会坐在所谓的“虎座”上。与之相对，品行不佳的人通常比喻为穿狗皮（བྱི་ལྷགས་ཅན།）或羊皮（ར་ལྷགས་ཅན།）的人。

- 12 Renowned singers in the village are invited by the host to help make the ceremony joyous. Usually, two singers are invited.

དེ་འང་སྐྱེམས་སྟོན་དང་དབྱེས་འཛོམས་ཀྱི་དགའ་བ་འཕེལ་བའི་ཆེད། བདག་པོ་ཆང་གིས་སྒྲེ་བའི་ནང་གི་
སྒྲུབ་སྒྲུལ་གཉིས་རེ་གདན་འདྲེན་བྱེད་སྐོལ་ཡོད་པ་རེད།

为了使婚礼气氛更活跃，事主家会邀请村子里的著名歌者来表演。通常会邀请两位歌者。

- 13 *Agya* (*a rgya*) refers to the singing dances performed by women in the main living room on the wedding day. In each performance, there are at least two sets of women and each set consists of two women. They take turns singing lines while performing slow dance moves at the same time.

ཨ་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི་གཉིན་སྟོན་གྱི་སྐབས་སྐྱེས་སྒྲུབ་གཉིས་རེས་སྟོར་གཅིག་བྱས་ཏེ་ཚུམས་ཆེན་དུ་སྒྲུ་
དབྱངས་ངག་ལ་བྱེར་ཞེར་དུ་ལུས་ཀྱི་སྟངས་སྟབས་དལ་གྱིས་ངོམ་པའི་གར་གྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན།

阿佳（ཨ་རྒྱུ）指妇女在婚礼当天在客厅表演的歌伴舞。每次表演至少有两组妇女，每组两人。她们一边轮流唱着歌，一边表演舒缓的舞蹈动作。

- 14 Water is sprinkled by villagers and relatives of the bride, and—in jest—*tsampa* on Chémar is scattered on the groom’s companions on the wedding day by kitchen helpers.

དེའང་ཅེད་མའི་བརྒྱུད་རིམ་དུ། བག་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤ་ཉེ་དང་གཉེན་ཉེ་རྣམས་ཀྱིས་མག་པའི་ཕྱོགས་ལ་
ཅུ་གཏོར་སྒོལ་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་རེར་ཕྱི་མར་གྱི་རྩམ་པའང་གཏོར་སྒོལ་ཡོད་པ་རེད།

在欢声笑语中，新娘的同村和亲戚会将清水撒到新郎同伴的身上，有时帮厨的人也会将切玛上的青稞面撒到他们身上。

- 15 *Nyéle* (*nye le*), or *nyédu* (*nye du*), refers to relatives, which is distinguished from *shanyé* relatives—the closer relatives. On the wedding day, the groom's companions are usually chosen from *shanyé*. For details about *shanyé*, see our introduction.

ཉེ་ལེ་དང་ཉེ་དུ་ནི་ཤ་ཉེ་དང་མི་གཅིག་པའི་གཉེན་ཉེ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། གཉེན་སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་མག་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བསུ་ལེན་མཁན་རྣམས་ནི་ཤ་ཉེ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས། ཤ་ཉེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞིབ་ཕྱེད་
སྟོར་རྣམས་ནི་སྟོན་སྟེང་གི་སྐབས་སུ་གསལ།

“尼勒”(ཉེ་ལེ)或“尼都”(ཉེ་དུ)指不同于沙尼的亲戚。在婚礼上，新郎的同伴一般选自沙尼。有关沙尼的内容，详见导论。

